

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 3/4 frt.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.
 Készlet nem adtatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden garmondsor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLENVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt díszbetűk a körzettel ellátott hirdetéseknekért térmetérek szerint minden centiméter után 3 kr esámítatik.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

1564. sz. Zemplén vármegye alispánjától.
10 főszolgabíróknak.

A gálszécsi járás főszolgabírójának jelentése szerint Ferderber Benjámint lakos 2 lóva takonykórba esvén lebunkóztatott, s a megfelelő óvintézkedések megtétele után vesztézőr rendeltetett el Ferderber Benjámint 4 lovára január hó 28 tól kezdve, s Ferderber Benjámint 3 lovára január hó 18-tól kezdve 60 napra. Ezenkívül vesztézőr alá helyezettett 3 más tulajdonosnak 5 lóva a legközelebbi vizsgálatig.

S.-a.-Ujhely, 1888. febr. 15.

Matolai Etele, alispán

16443. sz. Zemplénvármegye alispánjától.
Hirdetmény.

Alírott alispán közhírré teszi, hogy a lipótsz.-miklósi szolgabírói hivatal által az állítólag bacskói illetőségű Kovalcsik András, Kontra Mihály és Holub Jánostól Amerikába vándorlásuk alkalmával elvett, azonban nevezettek által kihallgatásukkor nem igényelt 24 frt készpénz, mint uratlan dolog, igénylő tulajdonosa vagy tulajdonosai jelentkezéséig a megyei pénztárba letétbe helyeztetett.

Felhívottnak ehhez képest azon érdekeltek, kik a kérdéses összeghez igényt tartanak, hogy személy azonosságuk és tulajdon joguk igazolása mellett annak átvétele végett 1 év leforgása alatt az alispáni hivatalnál annál bizonyosabban jelentkezzenek, mivel az e határidő után jelentkezőknek kiadni nem fog.

S.-a.-Ujhely, 1888. január 29.

Matolai Etele, alispán.

489/17011. kgy. sz. Zemplénvármegye alispánjától.
A vármegye közönségének.

A t. vármegye bizottságának mult évi dec. hó 15 én tartott közgyűléséből 489/17011. szám alatt hozott határozata folytán felkérem a t. vármegye közönségét, hogy a közegészségi állapotok javulásának gyorsabb előmozdítása céljából a közegészségre káros italok kimérésével és a hamis mértékek használatával előidézett szokott és esetleg észlelt visszaéléseket a köz. hatóságok tudomására hozván, ezen visszaélések meggátolását ez által is előmozdítani sziveskedjenek.

S.-a. Ujhely 1888. január 29.

Matolai Etele, alispán.

1908. sz. Zemplénvármegye alispánjától.
10 főszolgabíróknak.

Köröztetés s eredmény esetén jelentéstételt végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1888. febr. 16.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

293. sz. Zemplénvármegye nagymihályi járás főszolgabírójára. — Tekintetes alispán ur! Engländer Salamon p.-sztankóci lakos lóva f. évi január hó 31 én, midőn cselédjei a borszói erdőből jöttek haza felé elszabadulván, nyomtalanul eltűnt, ugyanazért ezen lónak leírását szabályszerű körözés végett van szerencsém tisztelettel bejelenteni. A ló leírása következő: Sárga színű, 6 éves, kanca, szárazkehes. Nagymihály, 1888. febr. 3-án Füzeséri Tamás s. k., főszolgabíró.

1769. sz. Zemplén vármegye alispánjától.

A vármegye közönségének.

A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi miniszterium f. évi 885. sz. a. az anyakönyv vezetői által a népfelkeltési ügyekre vonatkozó segéd okmányoknak az illető községek részére való megküldése körül támasztott nehézségek megszüntetése tárgyában kelt intézvényét másolatban

mihez tartás és az anyakönyvvezetők kellő utasítása végett kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1888. febr. 14.

Viczmándy Ödön,
 alispán h.

Másolat.

Zemplénvármegye közönségének. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumtól 885/88. szám. A m. kir. honvédelmi miniszter uralmától azon értesítést vettem, hogy az anyakönyvvezetők, a népfelkeltési ügyekben az illető községeknek megküldendő segédokmányok átküldése körül több helyütt nehézségeket támasztanak és az említett segédokmányok meg nem küldését azzal mentik, hogy e tárgyban állítólag semmi nemű utasítást nem kaptak. Hogy jövőre az érintett félreértések teljesen elhárítva legyenek; az 1887. évi január hó 12-én 51051. és 1886. és ugyanazon évi febr. hó 28-án 8491/887. sz. a. kelt körrendelettem kapcsán felhívom a közönséget, utasítsa a területén működő összes izraelita anyakönyvvezetőket haladéki nélkül és szigorúan az iránt, hogy azok a népfelkeltésről szóló 1886. XX. t. c. 10. §-ból kifolyólag szükséges, valamint az említett törvényi cikk végrehajtása tárgyában a m. kir. honvédelmi miniszter ur által 1887. évi 866. eln. sz. a. kiadott utasítás 42. pontja alatt meghatározott segédokmányokat már hivatalból és minden egyéb a hivatolt t. c. 10. §-ának határozványai szerint a népfelkeltési parancsnokságtól vagy a polgári hatóságoktól népfelkeltési ügyben követelt okmányokat épen úgy, mint az az egyéb katonai ügyekre nézve előírva van, az illető parancsnokságoknak vagy hatóságoknak azonnal díjtalanul megküldeni kötelesek. Ez alkalommal megjegyzem, hogy miután az anyakönyvvezetők a házasságban elhalt népfelkeltési kötelezettek vonatkozásában a szülők neveit a halálozási anyakönyvekben többnyire nem tüntetik fel, hanem csupán a hátramaradt házastárs nevét, ennél fogva midőn ugyanazon korosztályban több hasonló népfelkeltési kötelezett van felvéve, a kitörlés a népfelkeltési összeírásai lajstromból csak is több félnek megidézése után, céltalan idővesztés és egyesek zaklatása mellett eszközölhető. Intézkedjék ennél fogva a közönség az izraelita anyakönyvvezetőknel az iránt is, hogy azok az elhalt népfelkeltési kötelezett halálozási anyakönyvi kivonatában jövőre a hátramaradt házastárs nevén kívül a szülők neveit is feltüntetni el ne mulasztják. Budapest, 1888. január hó 26. án. A miniszter meghagyásából Gönczy Oszkár s. k. miniszteri tanácsos.

1276. sz. Zemplénvármegye alispánjától.

A vármegye közönségének.

A külföldi, nevezetesen pedig az osztrák tartománybeli lelencházakban gondozott magyarországi illetőségű lelencek haza szállítása alkalmával a lelencek és kísérik által a vasutakon igénybe veendő díjmentes szállítás kedvezménye tárgyában 2299. sz. a. kelt belügyminiszteri körrendeletet alkalmazkodás és közhírré tétel végett másolatban kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1888. január 31.

Viczmándy Ödön,
 alispán h.

Másolat.

2299. sz. M. kir. belügyminiszter. A m. kir. miniszter tanács a községeknek a külföldi nevezetesen pedig az osztrák tartománybeli lelencházakba felvett magyarországi illetőségű lelencek hazaszállításából származó terheit lehetőleg megkönnyíteni óhajtván, a vasuti kedvezmények kérdésének tárgyalása alkalmával a mult évi november 26-án tartott minisztertanácsban többek közt elhatározta, hogy a lelencek és ezeknek kísérik az állami vasutakon ingyen szállíttassanak; hasonlóképpen ingyen szállíttassanak ezek a többi vasutakon is, a mennyiben azt az engedély okmányok határozványai lehetővé teszik.

Ezen minisztertanácsi határozat folytán a közmunka és közlekedési miniszter ur a m. kir. állam vasutak személy díjszabásába e részben felveendő határozmányok szövegét velem közölve,

ennek idevágó pontja szerint a lelencházakból hazaszállítandó 11 éves korukat még be nem töltött magyar illetőségű lelencek és kísérik, a hazaszállítást eszközölő törvényhatóság igazolványa alapján, a kísérik akkor is, midőn a lelencek átvétele végett utaznak díjmentes szállítás kedvezményében részesülnek, megjegyezve egyúttal a nevezett miniszter ur azt is, hogy az általa e részben folyamatba tett tárgyalás befejeztéig a nem állami vasutakon a korábban engedélyezett kedvezmények maradnak érvényben.

Midőn erről a törvényhatóság, tudomás és megfelelő eljárás illetőleg az érdekelte községeknek utbaigazítása végett értesitem, egyszersmind emlékeztetése hozva a lelenccy tárgyában fennálló szabályokat, nevezetesen az azt szabályozó 1872. évi július 6-án 8803. sz. s ugyanazon évi december 31-én 36712. sz. a. kibocsátott itteni körrendeleteket ezúttal is felhívom, hogy a fontos közérdekű lelenccygynek a törvényhatóság területén az említett szabályok értelmében kezelésére különös figyelmet fordítván, kellő felügyelettel legyen az iránt, hogy a külföldi lelencházakban az illetőségi községnek gyakran igen nagy mérvű áldozatával ápolott lelenccygyermek, mihelyt ez a gyermek egészségének veszélyeztetése nélkül történhetik és a község körülményei ezt megengedik onnét már az általános népesedés érdekében is mielőbb hazaszállítván, itthon a mindegyik lelenccy részére mindjárt az első értesítés vétele után a gyámhatóság útján kinevezendő gyám felügyelete mellett az állam hasznos polgárává felneveltesse; figyelmeztetvén egyúttal a törvényhatóságot arra is, hogy jól lehet a külföldi, nevezetesen az ausztriai lelencházak szabályai értelmében az ápolás végett felvett gyermekek a szabályszerű 10 éves életkoruk betöltéséig vétetnek gondozás alá, mindazonáltal ezen lelencházi szabály az itteni községek nézve kötelező nem lévén a községek nézve kötelező nélkül veszély nélkül eszközölhető, az eziránt az illető lelencházi igazgatósággal előzetesen létrejött megállapodások alapján és a törvényhatóság engedélyével nem csupán jogosulva vannak az ily gyermekeket még a szabályszerű 10 éves kor betöltése előtt is hazaszállítani, de sőt kivánatos, hogy az ily gyermekek már az iskola-köteles korra való tekintettel is legalább 6 éves életkoruk elérével hazaszállíttassanak. Bpest, 1888. jan. 11. A miniszter h. Beniczky s. k., államtitkár.

194. sz. Zemplénvármegye tanfelügyelőjétől.

Tek. Szerkesztő ur!

A mellékelt miniszteri rendelet másolatát, becses lapjában leendő szives közzététel céljából tisztelettel átteszem.

S.-a.-Ujhely. 1888. évi február hó 16.

Nemes Lajos,
 kir. tanácsos és tanfelügyelő.

Másolat.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztertől. 108. eln. szám. Zemplén vármegye kir. tanfelügyelőségének. A hazai közönség megtakarított tőkékének elhelyezése céljából a m. kir. postatakarék pénztár közvetítő hivatalait, még mindig nem veszi az ezen pénztárat által nyújtott rendkívüli kedvezményeknek megfelelő mérvben igénybe. Tekintettel arra, hogy e közöny oka jórészt abban áll, hogy ezen intézmény és annak előnyei iránt a közönség nagy része még mindig nincs kellőképpen tájékozva, és tekintettel arra, hogy ezen a közönség érdekében felállított intézmény népszerűvé válása és minél nagyobb mérvben való fellendülése az ország közgazdaságának kiváló érdekét képezi, felhívom a kir. tanfelügyelőséget, hogy a felügyelete alatt álló tanügyi hatóságok és tanítók figyelmét hívja fel, hogy ezen intézmény népszerűsítése érdekében buzgólkodjanak, és hogy különösen az iskola takarékpénztárak útján begyűlt pénzeket a m. kir. postatakarék-pénztárban helyezték el. Budapest, 1888. évi február hó 1-én. Trefort s. k.

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

Községi szabályrendelet.

II. fejezet.

Községi tisztviselők.

(Folytatás és vége.)

VIII. Községi körorvos.

64. §. A községi és körorvos (67. §.) tartozik a körszék helyén lakni; teljesíti a törvényhatósági szabályzatban körülírt s az ő hatásköréhez tartozó teendőket és a felsőbb hatóságok rendeleteit: a közegészségügyre vonatkozó intézkedések végrehajtását a községeknél szorgalmazza, netalán hiányok vagy szükségletek iránt az illetékes hatóságnak és főorvosnak esetről-esetre jelentést ad és kiváló kötelessége, községeknél vagy kerületének szegény beteget ingyen gyógyítani s őket bármilyen időben és idősorban meglátogatni.

65. §. A szinai, homonnai és sztropkói járásokban havonként 1-szer, a többi járásokban 2 hetenként köteles a körorvos, előre kijelölt és megállapított napon és időben, községeit hivatalból meglátogatni.

Járványok esetén pedig és felsőbb hatósági rendelet folytán, annyiszor a mennyiszor a közegészségügy megkívánja.

66. §. Arról, hogy községeit a 65. §. szerint látogatta, naplót tartozik vezetni és minden községben megjelenése alkalmával naplójába a bíró által igazolás irandó, ha pedig a bíró irni nem tud, a naplót egy írástudó képviselői tag láttaozza, ezen naplókönyv betekintés és láttaozás végett 5—20 firtig terjedhető bírság terhe alatt a főorvosnak bemutatandó.

67. §. Ha a naplóból az tűnik ki, hogy a körorvos teendőit elmulasztotta, intézkedés végett a főorvos a közigazgatási bizottságnak jelentést tesz.

68. §. Felügyelete alá tartoznak: a községi állatorvos, szülésznők, halottképek; általán az egész községi egészségügy, melynek mibenléteért felelős.

69. §. A közegészségi állapotokról és a népmozgalmi adatokról, valamint a marhák között uralkodott járványokról és azok lefolyásáról, évenként a múlt évről az orvosi körhöz tartozó községekre vonatkozólag a főorvoshoz jelentését beküldi. A községi orvos pedig azt a községi képviselőtestületnek is bemutatja. Az orvosi körhöz, az orvosok fizetése és fuvar illetményéről, külön szabályrendelet intézkedik.

IX. Zárhatarozatok.

Napi- és fuvardijak.

Díjak:

Községi ügyekbeni eljárásoknál, ide számítván az adószedést és adóbeszállítást is, külön napi- és fuvardijak nem szedhetők, kivéven:

a) rendkívüli kiküldetés és hivatali helyettesítésnél;

b) ujoncozásnál megjelenésekért;

c) a főszolgabíró rendeletéből a főszolgabíró székhelyén vaó megjelenésekért.

Ezen ügyekbeni napi- és fuvardijak felsőbb helyen megállapítandó átlagos összegben községenként megállapítandók és évenként változatlan összegben a költségvetésbe felveendő.

Napi díjak.

71. §. a) S.-a.-Ujhelyben és a hegyaljai városokban főbíró, illetőleg bíró és jegyző részére 2 firt, tanácsosok részére 1 firt.

b) A többi nagy község és főszolgabírói székhelyül szolgáló kis községekben: főbíró, illetőleg bíró részére 1 firt 20 kr., jegyző részére 2 firt, tanácsbeli részére 60 kr.

c) A többi kis községben: bíró részére 60 kr., jegyző részére 2 firt.

Fuvar illetmények.

72. §. A 71-ik §. a) és b) alatt említett községi tisztviselők részére kilométerenkint 10 kr.

A c) alatt említett jegyzők részére kilométerenkint 10 kr., a többi előjáróknak 6 kr. oda és vissza.

Ha két tisztviselő együtt utazik, csak egy fuvarilletmény számítható fel és a magasabb illetmény vehető igénybe.

73. §. Fuvar illetmények csak egyesek érdekébeni eljárásnál és ha külön felszámításnak van helye, állapíthatók meg.

A fuvar illetményeket a községi bíró és jegyző együttesen állapítják meg és megállapításuk ellen a főszolgabírónál orvoslást lehet keresni.

74. §. Oly kis községekben, a hol gyakoriak a tüzesetek, a bíró háza a község terhére biztosítandó.

75. §. A községi körjegyzők és egyéb előjáróságú segéd és kezelő személyzeti tagok és szolgák fizetéseik és mellékjárandóságai a községek által a helyi viszonyokhoz képest átalakítandók, ezen szabályrendelet keretében megállapítandók s a törvényhatóságnak jóváhagyás végett bemutatandók.

Jegyzette:

Viczmány Ödön,

főjegyző.

A vármegye ülésterméből.

— Első és második nap. —

Zemplénvármegye bizottsága ez évi első rendes közgyűlését főispán elnökle alatt és a nagy számmal egybesereglett bizottsági tagok jelenlétében február hó 27. folytatólag 28 s befejezőleg 29-ik napjain tartotta meg. A szokatlanul élénk érdeklődés okát megmagyarázzák a választási eredmények.

Elnök a közgyűlést pontban d. e. 10 órakor megnyitván, szíves szavakkal üdvözölte a tanácskozási nagy teremnek diszes közönségét. Azután szomorú kötelességeket teljesített. Mély megilletődéssel tolmácsolta a közfajdalmat, mely hazánkat, vármegyénket *Sennyey Pál* br országbíró és a főrendiház elnökének halálával érte. Nem volt, u. mond, e vármegyének oly kicsiny és oly nagy érdeke, mely iránt hazánknak e jeles fia mindenkör igaz rokonszenvet és őszinte meleg ragaszkodást ne tanusított volna. Halás kegyelettel őrizi a nagy hazafi emléket e nagy vármegyének minden hű fia. Indítványozza, hogy br. *Sennyey Pál* emléke jkönyveinkben megörökíttessék, s az elvesztése fölött mindnyajunk szívében élő mély részvét gyászoló családjával jegyzőkönyvi kivonatban közöltessék. Az általános beleegyezéssel fogadott indítvány után, a vármegyei közszolgálatnak két halottjáról: *Évva Kálmán* sztropkai és *Uffalussy Mihály* homonnai főszolgabírák gyászos kimulásától emlékezett meg a főispán. Őszinte sajnálkozásra érdemes barátainkat veszítettük el öbennük, akik az élet és saját énjük között támadt diszharmoniaikat, egy önteledezt pillanatban, a gyilkos fegyver golyójával egyenlítették ki. Azzal a baráti kérelemmel fordult a vármegye nagy közönségéhez, hogy a legőszintébb részvétre érdemes s oly tragikus véget ért főszolgabíráknak emléket őrizzék kegyelettel, nemes emberbaráti támogatásukat ne vonják meg azok árván maradt családjaitól. Azután a találgatások és alytalan föltesések elhárítása végett teljes nyíltsággal fölémeltette, hogy a sztropkai járás szbirói hivatalában az irodai kezelés általában, a pénzkezelés pedig különösen a legcsekélyebb aggodalomra sem szolgáltat okot és alkalmat. A homonnai szbirói hivatalban *Mándy István* tb. főszolgabíró az árvaügyeket mintaszerű pontossággal kezelte s kezeli. A közigazgatásnak ottan megforduló egyéb ágazatában némi zavar támadt ugyan s 280 fnyi hiányról is beszélnek de e szabálytalanságok s bajok sem gyökereznek oly mélyen, hogy azok egy ügybuzgó, szakképzett és arravaló munkás utód által a közérdek szempontjából véve minden visszahatas nélkül s idő multával orvosolhatók ne volnának. Az arravaló utódot említve, hangsúlyozva mondogta, hogy előtte, s meggyőződése szerint a vármegye közönsége előtt is, e kérdésnél első sorban nem az egyén, hanem a cél tekintete lebeg. (Viharos éljenzés.) A cél *Zemplénvármegye becsülete*. (Ugy van!! — minden föl.) Azután a lelkes éljenzésekben személye iránt nyilvánuló bizalmat szíves köszönettel fogadva, e vármegye közönségét felhívta választói alkotmányos jogának gyakorlására, mi a következő eredményekhez vezetett:

A sztropkai főszolgabírói állásra egyhangulag megválasztott *Payassoss János* szinai szbiró. A homonnai szbirói állásra ketten pályáztak: *Haraszthy Miklós* tokaji és *Isépy Kálmán* szinai főszolgabírák. Utóbbi a hozzá holtomiglan-holtodiglan ragaszkodó szinai járás ismételt kérelmének engedve, s erős pártja nógatásaira nem hajolva, visszalépvén: homonnai főszolgabíróvá, nagy lelkesedéssel kikiáltott s megválasztott *Haraszthy Miklós*. De szép diadalt vivott ki *Isépy Kálmán* is, akiről méltán el lehet mondani hogy: *fortior est, qui se, quam qui fortissima vincit moenia.*

Haraszthy megválasztásával következett a tokaji főszolgabírói állomás betöltése. Erre ketten pályáztak: *Kossuth Elek* varannai és *Füzeséry Ödön* tokaji szbiró. Mindkét párt részéről szavazás kértvén, szavaztak 240-en s 57 többséggel *Füzeséry Ödön* neve emelkedett ki győztesen az alkotmányos ősi urnákból.

Payassoss János helyére a szinai szolgabíroságra pályáztak s kijelöltettek: *Mester István*, *Császár Pál* és *Horváth István* tb. szolgabírák. Szavazás utján *Mester* lett a győztes.

A *Füzeséry Ödön* előléptetésével üresen maradt tokaji szolgabírói székért folyamodtak: *Besenyey László*, *Somossy Sándor* tb. aljegyzők és *Horváth István* s *Császár Pál* tb. szbirák. Általános 51 szónyi többséggel megválasztott *Besenyey László*. A kis restaurációnak is beillő nem kis munka ily rendben s ily eredménnyel befejeztetvén: főszolgabírákká előléptetett, illetőleg szolgabírákká megválasztott neofitaink a hivatalos esküt letévén: zajosan megéljenzettek. Az alkotmányos köz-örömben édesen csengett belé a karzatot megtöltött hölgyközönség lelkes éljenzése is.

A nyugodt és férfias módon teljesített választási aktussal a közgyűlés napirendje kimerítettvén, annak folytatása, tekintettel a magyarnyelv-terjesztő és közmívelődési egyesületnek d. u. 3

órákor kezdődő közgyűlésére, másnap reggeli 9 órára halasztatott; amikor is *Matolai* alispán elnökle alatt:

Olvastattott az alispáni évnegyedes jelentés. Ebből megnyugvással hallottuk, hogy vármegyénkben a közegészségi viszonyok, leszámítva a Semjénben otthonra talált hólyagos himlő- és az Ubyán lábra kapott vörheny-járványt, általában kedvezők. Népiskola 21 vizsgáltatott meg s ezek közül azokra amelyek tulsuffolt, szük, vagy rosszul szellőzötteknek találtattak, a kir. tanfelügyelő figyelme felhivatott. Az állategészségügy bizottságát a lépfene egy-két esete kockáztatta. A közbiztosság és bátorlét állapotai trihetők. Közpénztáraink tüzetesen megvizsgáltatván azok teljesen megnyugtató rendben találtattak. Amerikába 1879. évi aug.-tól a múlt évi jun. hó 30-áig kivándorolt összesen: 16,363 visszajött 2679 egyén. A kivándorlók legnagyobb kvótája a varannai, legkisebb a szerencsi járás területére esik.

A f. hó 25-én, főispán öméltsága elnökle alatt tartott számonkérő szék üléséről szóló s *Prihoda Etele* III-aj. által irt jkönyv nagy részletességgel szólott az egyes középonti és járási hivataloknak a múlt év dec. hó 15-től az ez évi február hó 1-éig terjedő tevékenységéről s annak legnagyobb részben kedvező sőt örvedetes eredményeiről. E jkönyvvel kapcsolatban olvastattott az árvaszéki elnöknek tájékoztató jelentése abban a közérdekű kérdésben, hogy a gyámpénztári kölcsönök körül mutatkozó lanyha keresletnek okai miben rejlenek? Ez okok: első sorban a törvény-, másodsorban pedig a vonatkozó vármegyei szabályrendelet tulságosan szigorú volta. A törvény tudvalevőleg háromszoros értékű jelzálogjogi biztosságtól, a szab. rendelet 72. §-a pedig közjegyzői okirattól tételezi föl az árvaszék által utalványozandó közpénztári kölcsönöket. Amaz ridegségével idegeníti, emez drágaságával riasztja el a hitelt kereső feleket gyámpénztárkiól. Pénzkezelésünk legnagyobb része e körülmény miatt a helybeli pénzintézeteknél van deponálva 4 5/10-os kamatjövdelemre. Érforgalmi pangás megszüntetése és a kölcsönre szorult közönségnek gyámpénztárunkhoz leendő édesgetése követeli, hogy a törvény szigorának enyhítésére és a szab. rend módosítására törekedjünk. Élénk eszme csere után, melyben *Fejes István*, *Viczmány Ödön*, *Diószeghy János*, *Vékey Gedeon* *Bydeskuthy Sándor* és *Mizsák István* vettek részt: határozatott, hogy a törvény szigorúságának novelláris enyhítésére a szakminiszter jóakarata és az országos törvényhatóságok figyelme fölkeressék, a szab. rend. módosítására vonatkozó pontozat pedig legközelebbi rendes közgyűlésünk tárgysorozatába fölvetéssék.

Utípénztárunknak f. évi költségvetése 70,200 fnyi deficittel terjesztetvén föl a közm. s közlek. miniszteriumhoz, onnan azzal a kijelentéssel, hogy 20,000 ftnál több segélyadományra (melyben a tokaj-tarcali utvonatra még a múlt évben nyert, de föl nem használt 10,000 ft is bent foglatatik) nem számíthatunk — visszaérkezett. A költségvetés megfelelő átídomítás végett a várm. kir. áll. építészeti hivatalnak kiadatott. Minthogy pedig a felelősség ily korlátolt állami javadalmazás mellett is a vármegye közönségére visszahárított: ez érdemben a közm. s közl. miniszteriumhoz ujalagosan felterjesztés intéztetni rendeltetett.

Olvastattak a vármegye főpénztárnokának 1887. évi házi- és utípénztári számadásaira vonatkozólag az állandó választmány által hozott határozati javaslatok, melyek elfogadásával e számadások a belügyminiszteriumhoz felterjesztetni határozattak. Egyszersmind a *vármegyei gazdálkodási választmány* az alispán, vagy akadályoztatása esetére a főjegyző elnökle alatt megalakítatván; tagjai lettek: *Diószeghy János*, *Farkas Lajos*, *Fejes István* és *Prámer Alajos* biz. tagok, továbbá hivatalból tagjai: a tisztí főügyész, középonti főszolgabíró és a főszámvevő, mint előadó.

Olvastattott a községi és közbirtokossági erdők rendszeres kezelése tekintetéből alkalmazott erdőtisztek javadalmazása, nap- és fuvardija tárgyában kelt minisztr. intézvény, melyben az erdőtulajdonosok által visszatérítendő javadalmazási és díjazási előlegek a vármegye házi pénztára utakatni terveztetnek. Tekintettel arra, hogy vármegyénk házi pénztára e munkaszaporodással járó újabb teendők ellátására kellő személyzeti erővel, de megfelelő anyagi képességgel sem rendelkezik s ebbeli közbenjárásra a törvény által sem kötelezhető: a tervbe vett pénztári szolgáltatnak e neme ellen a közigazgatási miniszterhez felterjesztés intéztetett.

A bodrogközi főszolgabíró kérvénye az iránt, hogy kiségitő munkaerőül hivatalában hat hónapra egy napidíjas alkalmaztassék, pártolólag felterjesztetett a belügyminiszterhez; a varannai járás főszolgabírája hasonló kérelmével elutasított.

Enyiczakey Gábor bizottsági tag által már régebben indítvány tetetvén, hogy a vármegye közönségének ellenőrzése alatt humanitárius célokra kezelt *Kászténbaum*-féle tömeg kölcsönei után alkalmazott 7% es kamatláb 6%-re leszállíttassék: a tömeg számvvevőszéki elnöksége által ide vonatkozólag benyújtott jelentésben felsorolt okok teljes

Folytatás a mellékleten.

hogyan azon bizottsági tag uraknak, kik engem bizalmukkal megajándékoztak méltóztattak, halás köszönetet ne mondjak és bizalmukat jövőre is ki ne kérjem.

Kelt Szinnán, 1888. márcz. 1.

Isépy Kálmán,
szinnai főszbiró.

Beküldetett. Tisztelt Szerkesztő ur! Engedje meg, hogy becses lapjának 9. számában a »tejhamisításról« szóló cikkére, mint szinte gazdaszony válaszoljak. Azt hiszem a tiszt. szakács és urnők csak abban csalódnak, hogy az ugynevezett reggeli tej helyett, jól le fölözött esteli sőt néha kétnapos tejet kapnak. mert felfőzések össze fut, ezt a családost megérdemlik, mert ha mi városiak hetivásárkor találunk kiküldeni rendes leszedett édes tejet, és az nincs falusi zajdába, üvegekbe elszűrve 2—3 krral olcsóbban se tudja cseledünk eladni, mint ők az üvegbe szűrt reggelinek vallott sőt még mint b. lapjába említve volt vizezve is lévő tejeiket. Így igyekeznek mindenki magának állandó vevőket szerezni, hogy háztól eladhassa felesleges tejét, mert a piacra küldeni nem érdemes. Egy városi gazdaszony.

Egyesületi élet.

Köszönet nyilvánítás.

Egyesületünk által a f. évi febr. 11-én az őrtorony építési költségeinek fedezetére rendezett »bátyubál« alkalmából jövedelmünkhöz Vallis Gyuláné sz. Somogyi Ilona grófnő Bydeskuthy Sándor urad. igazgató ur utján 20 ftal kegyeskedett járulni, melyért ezennel hálás köszönetünket nyilvánítjuk.

S.-a.-Ujhely, 1888. március 1.

Az önk. tüzoltó-egyesület nevében:

Székely Imre,
alparancsnok.

Csákó Imre,
pénztáros.

A zemplérvármegyei általános tanító egyesület közp. választmánya f. hó 3-án tartott ülése határozatából kifolyólag felhívom egyesületünk tanító tagjait, hogy a f. évi május hó 1-én Budapesten tartandó *Gönczy jubileum*-on résztvenni és ez iránti szándékaikat a kir. tanfelügyelőségnek legkésőbb f. hó 14-ig bejelenteni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Kurucz Vazul,
egyesületi h. elnök.

KIMUTATASA

a zemplérvármegyei nyilvános közkórház 1888. évi február havi beteg-forgalomnak.

1888. január 31-ről ápolás alatt maradt	1888. február 29-ig vjonnán felvételűt	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak				Összes fogyaték	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmerült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlán	Meghalt			
48	65	113	52	—	—	8	60	53	1302

Tokár József,
alorvos.

Dr. Schön Vilmos,
főorvos.

CSARNOK,

A napsugár, mint munkás. *)

Mathiász Józseftől.

Ki ne gyönyörködött volna az éltet lehellő napsugárban, midőn nap keltével és nyugtával ragyogó fénykoronaként övezte körül hegyeink ég felé meredő ormait? vagy midőn a rónák rengő kalászeit fénytengerében usztatta? És kinek a kedélye ne vidult volna fel egy szép verőfényes reggel láttára?

Vajjon éjjeli nyugodalmunk után nem-e első dolgunk megtudni az idő állását, félrehuzni a függönyt ezen elmaradhatatlan mondással: jaj, csak szép idő volna!

Ime a napsugár mennyi sok örömsugárt csal ki keblünkéből! Igaz ugyan, hogy néha-néha megtiszteljük őt a »kiállhatatlan« címmel is; mert bizony a mily jó ő kegyelme, oly kegyetlen sokszor. A kék szemek, tejfehér arcok és szép puha kacsók iránt különös ellenszenvvel viselkedik; azonban ruházatunkat sem kiméli, mert a hol csak szerét teheti, szinehagyottá teszi.

Mindezen apró csinait azonban könnyen megbocsátjuk neki, mert ő mint az ős természet gyermeke csak a természetet szereti s igyekszik is saját izlése szerint átalakítani a vele érintkezőket.

A zemplérvármegyei orvos-gyógyszerész egyesületnek f. évi február hó 12-én rendezett ismeretterjesztő estjén felolvasta dr. **Sebeők Antal**, m. kir. honv. ezredorvos. Szerk.

Ezek után nem lesz érdektelen és minden tanulság nélküli, ha mi ezen csodálatos munkáló erőt, a napsugarat, lelki szemünkkel nyomozni fogjuk.

Reggel van. A madarak csicseregése behallik a szobánkba, s mi sietünk az ablakhoz, hogy megtudjuk, mily napra ébredtünk. És ime a nyitott résen, mint a villám tör át a kedves napsugár. Mosolyogva jó reggelt köszön és hol a szoba padlónak, hol a butorzatnak, hol az átellenes falnak szegi vakító fehér fényét.

Utjában mintegy varázsütésre milliónyi porzemecke jelenik meg, bujósdit játszva szállong ide-oda, egyik fényes vonalból a másikba, szinte azt hisszük, hogy mind megannyi élőlény.

Ezen nyüzsgő-mozgó parányok elevenségét a napsugár heve idézi elő, melynek szülőanyja a Nap, ama óriási tüzes golyó, mely naponként az ég kék kupoláján oly hűségesen látszik vándorolni keletről nyugat felé.

Mi legyen tehát a napsugár s mi költi fel bennünk annak érzetét?

Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy a világnak minden zegét-zugát egy finom ruganyos anyag, az u. n. éter tölti be. Ezen finom anyagot a Nap megmérhetetlen melege rezgésbe hozza, mely azután a Naptól óriási gömbhullám alakjában parányról-parányra elképzelhetetlen gyorsasággal, tovább-tovább terjed, míg végre a gömbhullám egy csekély szeletkéje a mi bolygónkra is eljut. Itt azután ezen rezgő éterparányok szakadatlan sorozatukkal a napsugár érzetét gerjesztik föl bennünk; minél erősebbek a rezgések, annál erősebb a fény; a hol pedig meggyengülnek v. végkép elenyésznek, ott sötétség uralkodik.

Ezen parányi rezgő éterhullámok azonban a Naptól a Föld légköréig tartó utjukban nem gerjesztenek sem fényt, sem meleget, mivel ezen utjukban semmi nemü oly közegre nem akadnak, melyben a Nap erélyét költenék föl, a miből hő és fény keletkezhetnék. Így tehát biztosra vehetjük azt, hogy ezen régióban dermesztő hideg és örökös sötétség uralkodik.

De, amint ezen rezgő éterhullámok a Föld légkörébe jutottak, csakhamar napsugár alakjában kezdenek föltűnedezni, mert már itten — és különösen az alsóbb légrétegekben — a vízpárák és a földről felszálló finom por hathatós akadályai a rezgő éterhullámoknak. Itt már nagy küzdelem fejlődik ki a rezgő éterparányok és az utjukat elálló közegek közt. Egyik rezgő éterparány az utjába eső akadályba mintegy belefuródván, hőt, meleget gerjeszt; egy másik pedig visszapattan tőle és mint fény sugarát jelenik meg; némelyik végül kisebb-nagyobb küzdelem után az ellenálló közegeken áttör és utját tovább folytatja a Föld felszíné felé. Minél közelebb ér hozzánk, annál több és több ellenálló közegre bukkan, nagyobb a küzdelme, de ennek árán fokozottabb hő és fény is jön létre. Végre megfogva a Föld felszínébe ütődik, itt vivja a lehető legnagyobb tusát és ehhez képest a hő és fény itt a legnagyobb.

Ezen ténynél szemben állunk tehát a természet azon megdönthetetlen törvényével, hogy a kifejtett küzdelem, vagyis a munkaerő egyenlő értékű az általa szült eredménnyel, azaz: létesített munkával.

Ezen alapon indulva, egész határozottan állíthatjuk, hogy a földszin fölötti magasság nagyobbodásával a napsugár erélye — tehát a hő és fény — egyre fogy, míg végre a légkör fölötti térben, mindkettő teljesen elenyészik.

Világítsuk meg a napsugár keletkezését egy analog példával. Fektessünk le egy üvegtáblát az asztallapra s hintsük be vékony rétegben finom porzóval. Ha most közepe tájára ujunkkal erősebb ütést mérünk, azt vesszük észre, hogy a porzóréteg az egész tábla felületén megrezzen. A porzó ezen rezzenése arra vall, hogy az ütés bizonyos mozgást hoz létre az üvegtábla anyagában, mely a porzóra is átragadt és ez által magát szemléltetővé tette.

Ilyféle tényezők működhetnek közre a naperély terjedésénél és pedig: ami itt az új koppanása, az amott a Nap óriási heve; ami itten az üvegtábla anyaga, amott az az egész mindenséget betöltő éter.

Az izzó Naptól folytonosan áramló hő szakadatlan rezgésben tartja a világot betöltő étert és minthogy a Nap alakja gömbszerű, a honnan heve minden irányban terjed, tehát az éterparány-rezgései is egy óriási gömbhullám alakjában terjednek tova.

Mig az előbbi példával csakis azt akartuk bizonyítani, hogy miként támadnak az éter rezgései, most azt kell kimutatnunk, hogy a rezgésekből hogyan villan ki a fényes és meleg napsugár.

Mindenek előtt újból jegyezzük meg, hogy a Nap heve és fénye sohszem jut el hozzánk a maga eredeti alakjában, hiszen akkor a körleg feletti régiókban ragyogó fény és nagyfokú melegség uralkodnék, hanem más alakot ölt magára, t. i. mozgató erővé változik át, amely is a mindenütt elterjedt finom étert örökös mozgásban tartja.

A mig tehát ezen mozgató erő utjában aka-

dályra nem talál, teljesen láthatatlan, de mihelyt bármely csekély akadályba ütközik, úgy munkája eredménye képen, mint fényes napsugár lép ki.

Hogy a mozgás akadályaitól hő, sőt fény is keletkezik, azt a mindennapi életből merített példák egész serege bizonyítja.

Ha egy finom acélrugót ujunk közt szorosan tartva sebesen mozgatjuk, akkor ujunkban meleget érzünk; mert az acélrugó részecskéiben elterjedt rezgés ujunkban akadályra találván, hővé változott át.

Két darab száraz fa egymáshoz dörzsölve, szintén meleget fejleszt; e mozgás fokoztával a fa lángra is lobban; tehát nemcsak hő, hanem fény is keletkezik.

Igy változhatik át a földön a Nap erélye, melyet a rezgő éterparányok szállítanak, ragyogó fényű s meleg napsugárrá.

Lássuk már most a napsugarat, mely annyi küzdelem árán született, a művészet terén, mint utólréhetetlen képirót, tehát mint egyedüli faktort annak, hogy környezetünk tárgyait láthatjuk s gyönyörködünk bennük.

Azt mondja mindegyikünk: látom a fát, látom ezt, vagy azt. Pedig ez nem így van; mert ha úgy volna, akkor a teljesen sötét szobában, vagy pincében is kellene látnunk; már pedig ott semmit sem láthatunk, ha nincs ott a fény — a napsugár.

A dolog tulajdonképpen úgy van, hogy a napsugár látatja velünk azt, amire mondjuk, hogy látjuk. Ugyanis a fény sugarát, ha valamely tárgyra esett, nem marad ott, hanem visszapattan, ezen visszavetett fény sugarát meghozza szemünkbe a tárgyat, melynek benyomása folytán a tárgy képe keletkezik lelkünkben.

A szem tehát akár egy tiszta fehér lapnak tekinthető, melyre a visszavetett napsugár a természet különböző tárgyait, mintegy ráfesti, melyek azonban mindannyiszor elmosódnak, valahányszor más és más tárgyak felé irányozzuk tekintetünket.

Fényes nappal vajmi gyakran megesik rajtunk, hogy apró tárgyakat ejtünk el, melyekre azután hosszabb keresés után sem tudunk akadni.

Ez pedig, a fennebb mondottak után, nagyon természetes; mert az elejtett tárgyak mindaddig láthatatlanok, amíg oly állást nem foglalunk el velök szemben, hogy a visszavetett fényük szemünkbe jusson.

Sajátságos viselkedést tanúsít ezen rajzoló napsugár egyes tárgyakkal szemben.

Igy a többi közt, ha egy vékony tiszta üvegtáblára pillantunk, úgy dacára annak, hogy a napsugár rácsik, nagyon fogyatékosan, vagy pedig egyáltalában nem tűnik fel szemünkben.

Ez onnan van, hogy a rezgő éterparányok minden nehézség nélkül hatoltak az üvegtáblán át, tehát nem fejtettek ki annyi munkát, hogy ennek árán a rejtett naperélyből napsugár keletkezett volna, mely aztán visszaverődés útján meghozta volna szemünkbe az üvegtábla képét.

Égészen másképp áll a dolog olyan tárgyaknál, melyek a napsugarat át nem bocsátják. Például egy durva felületű kőnél azt tapasztaljuk, hogy annak a felülete mélyedéseivel és kiemelkedéseivel egyetemben tisztán jelenik meg szemünkben. A nap erélye ugyan is, itt kellő ellenállásra találván napsugárba ment át, innen szemünkbe szökött és megérzékítette a tárgy teljes alakját.

Azonban legsajátságosabb módon viseli magát a sima felületű tárgyakkal szemben, itt alig képes megállani, de megbotlani sem. Egy siktükör felületét csak oly kevésbé látjuk, mint a vékony üvegtáblát, pedig rajta ugyancsak kellő ellenállásra talál a napsugár erélye teljes fényének kifejtésére.

A dolog magyarázatára lássunk egy példát. Ruganyos gummi-labda, ha durva kavicscsal kirakott uton ferde irányban lön elhajítva, rendszeren azon irány felé pattan vissza, a honnan leest; sima felületű testekről ellenben, ellenkező irányba vetődik vissza.

Eppen úgy áll a dolog a napsugár visszaverődésével. Erdes felületről a napsugár csaknem mindig ugyanazon irányban verődik vissza a honnan reá esett; mert a felület kiálló részecskéi ellenkező irányu haladásának útját állják, miért is ily tárgyon a több oldalról reáesett napsugarak pamatszzerűleg szóródnak szét.

Sima tükörfelületen a napsugár nem talál semmi nemü oly akadályra, a mely őt beesési irányba terelné vissza, és azért éppen úgy mint a sík felületre hajított labda, ellenkező irányba vetődik ki.

Ha tehát a napsugár egy sima tükörfelületre jobb oldalról esik be és a szemlélő is ugyan ezen az oldalon van, akkor a tükör felületét fogyatékosan látja, mert a beesett fény balra verődött el; ha pedig ugyanakkor, midőn a napfény jobbról beesett, a tükör baloldalára állunk, a tükörfelület helyett a napsugár forrásának a képe jelenik meg szemünkben. T. i. ha az a napsugár egyenesen a Nappól ered, akkor a Napnak, ha pedig valamely oda állított és megvilágított tárgyból, úgy ennek a képét látjuk a tükörben.

Ezek után könnyen meg tudjuk magyaráz-

ni magunknak, miért látjuk önmagunkat is a tükörben.

A napfény ugyanis, a mely egész alakunkat megvilágította, rólunk a tükör sima síkjára esik és e sima felületől visszaverődve szemünkbe jő, a mikor is nem a tükör felületét, hanem az arra rárajzolt saját alakunkat érzékíti meg lelkünkben.

Mindezekre azonban azt mondhatják t. H. és U. I. minek ide napsugár, hát nem elég-e ahhoz egy szál gyertya is, hogy környezetünk tárgyait, vagy önmagunkat lássuk?

Igaz, elég egy szál égő gyufa is; sőt ily gyöngye fényénél még talán érdekesebb képet kapunk. Csak hogy a kecsesen égő gyertya, pislogó fényű gyufa és a kályháinkban ropogva égő fadarabok nem egyebek, mint a Nap által szét-szórta sugaraknak a dirib-darabjai.

Igen, ezen eléghető testek napsugarakból készültek és csak a kellő alkalomra várnak, hogy szabadokká válva újból is beragyogtassák környezetünket.

De hát lehetséges-e, hogy az eléghető testek napsugarakból készülnek? Nagyon rejtelmese-nek látszik a dolog, de éppen azért megérdemli, hogy nyomozzuk.

Ha meleg nyári napon végig megyünk az utcán, oly tikasztó hő környékez bennünket, hogy csaknem egészen ellankadunk tőle; ellenben egy dus növényzettel borított téren, p. o. a kertben, vagy mezőn, állapotunk ugyan ilyenkor egészen türethető lesz. Honnan van hát ezen hőbeli különbség?

Az utca kövezete és a házak falai minden melegségüket, a mit a napsugár rájuk szórta, kisugározzák, a járó-kelő tehát kétszeres hőben van; mert felülről süti a Nap, alólról melegíti őt a kisugárzó hő.

A kertben ellenben, a napsugárnak majdnem minden hevét a növényzet fogyasztja el; a ki tehát a fűben jár, az csak is felülről jövő napsugárnak a hevét érzi.

Most tehát az a kérdés, hogy mivé lett a növényzetre esett napsugár? növénynyé, azaz: növényrostta.

Tudva levő dolog, hogy légkörünk bizonyos mennyiségű szén-savat tartalmaz. Ezen átlátszó gáznemű test, mely, habár az állati szervezetre káros befolyással van, vízzel egyetemben a növényeknek legfontosabb táplálékát teszi.

A szén-sav alkotórészei: a szén és oxigén (éleny); a vízé pedig: oxigén és hidrogén (kö-neny). A napsugár hatása alatt, úgy a szén-sav, valamint a víz felbomlanak, azaz: alkotó részeik külön válnak. A víznek hidrogénje és a szén-sav szene a napsugár erélyével, növényekbe hatolnak s ott farostta szövednek; szabaddá lett oxigénjük ellenben újra légkörünkbe vegyül.

Ime, megtaláltuk a reánk nézve elveszettnek látszó napsugarakat; szén- és hidrogénnal egye-sült, hogy megalkothassa a Föld legszebb díszét: a növényzetet.

E rejték helyen azonban nem marad örökké, mert jönni kell valamikor az elkerülhetetlen alkalomnak, hogy újból is fényt, meleget és szint szórjon környezetére.

Most szóljunk arról, hogy miképen kerül

meg ezen alvó napsugár rejték helyéből. Ezt fűkésze, vegyünk szemügyre egy szál gyertyát.

A gyertya bele rendszerint gyapot, burokja faggyu és miután a gyapot növény, a faggyu pedig állatok zsírja, melyek vagy közvetve, vagy közvetlenül növényekkel táplálkoznak, tehát mind kettőben rejtte van a napsugár.

Ha már most égő gyertyát viszünk a gyertya-bélhez, ez megmelegíti és megömlészi a gyertya anyagát, mely a bél számtalan likacsain felszívódik s a forróságban gőzzé lesz; ezen gőz nem más, mint szénhidrogén, vagyis a rejtett napsugár egy alakja. Ezen gáz felülete a levegő oxigénjével érintkezik, ha tehát hőt juttatunk hozzá, lángra lobban. A levegő oxigénje előbb hidrogénhez csatlakozik és szabaddá teszi a szén-t. A szabaddá tett szénrészecskék szélel szóródván az égő hidrogénben, parázsosá, azaz: fehér izzókká válnak és fényüket szerte-szét szórva világítanak.

Ime, a rejtett napsugár újra kivillant!

A szénrészecskék, ha elvégezték munkájukat, a levegő oxigénjével szén-savvá egyesülnek, melyet a napsugár újra fölbont, hogy a szénnel, mint kedves társával, hosszabb rövidebb időre pihenni térjen.

T. H. és U. I. A napsugárnak ezen bujósdi játékát, a természet némely tüneményeiben, nemcsak lelki szemünkkel, de érzékeinkkel is kísérhetjük.

Hányszor tapasztaljuk, hogy a szél, mely napkeltekor egyre fujdogált, uapnyugtával azonnal felszívódik. Tehát a napsugár jelenlétével mozgásba hozza a levegőt: szelet támaszt; letüntével magával vivén erélyét, s beáll a nyugalom.

A napsugárnak a levegővel üzött e játékában vajmi gyakran gyönyörködhetünk a hegyes, dombos vidékeken.

Itt egy kopár szikla, amott egy kerek parlagföld, melyekre a napsugár hevítően szórja fényét; odább vannak terebélyes sudaras fák, sűrű bozótok és cserjék, ezek levegője nem juttott napsugárhoz. Amott, túl a domb északi oldala még kevesebbet kap a napsugárból.

A partos szikla oldalával és parlagokkal érintkező levegő ritkábbá s így könnyebbé válna a tüzelő napsugártól, csakhamar szárnyra kél; helye azonban nem marad betöltetlenül, mert a beárnyalt helyekről, a domb északi oldaláról, a napsugárt szomjazó légtömeg törekszik oda jutni.

Eleinte lomhán száll, alig-alig hozott rezgésbe egy-egy szaraz falevelet; de hova-tovább száll, mind jobban és jobban fokozza erejét. Végre zugva tör elő, maga előtt hajtva az utjába eső avart és mint a szomjas vad rohan napsugárt élvezni.

De alig ért a napsugárforráshoz, szomját még ki sem elégité, már is fölfelé siet, hogy helyet csináljon a nálánál szomjasabb légtömegnek.

Némely légtömeg két hidegebb társa közzé szorulva szemben találkozik a nálánál fűgőbb, tehát melegebb társával; hogy szabad utja legyen birokra száll vele, megfeszíti minden erejét, magával ragadva a föld porát, lehullott falombot s

mint egy óriási legény a magasba nyulik föl és fékevesztetten járja ellenfelével a körtáncot.

És amint egy-egy sötét felhőgomoly utját állja a napsugárnak, a légtömeg csillapodni kezdenek; de mihelyt újból felvillant, a légtömeg is életre kelve munkájához látnak.

Mi itt ama mozgó erő, mely a csendes és nyugodt légtömeget suttogó szellőtől kezdve, épületeket romboló orkánokig fokozza? Nem más, mint az éltető nyájas napsugárnak világokat betöltő erélye.

T. H. és U. I. Szives elnézésükért esedezem, hogy a napsugarat sajátos munkájában még egy kis ideig követhessem.

Tikkasztó meleg van. Talpunk csak úgy ég az átizzott kövezettől; homlokunkról pedig úgy pereg az izzadság, mintha valami rettenetes nehéz munkát végeznénk.

Egyszer csak végig öntik a kövezetet egy kupa vízzel, szenvedéseink mulni kezdenek; ideo levegő környékez minket, szinte érezzük, hogy valami kellemes szellőcske legyezgeti arcunkat és csaknem egészen más klíma alatt képzeljük magunkat.

Mily csodálatos ez! egy kupa víz megsza-badított minket a meleg szenvedéseitől és egészen kellemes állapotot teremtett számunkra.

(Vége köv.)

Nyilt-tér. *)

A legjobb gyógyszer tyúkszem

és minden a bőrben lévő szétgyökerezés ellen a Meissner gyógyszerész (központi szétküldési raktár Pécsen) híressé és alkalmassá vált

tyúkszem- és szömölcs-flastroma

melynek használatánál minden tyúkszem 3 nap alatt eltávolítatik. E gyógyszer semmiüemü ártalmas anyagot nem tartalmaz.

1887. januártól júliusig 3000 elismerő nyilatkozat.

Ára egy papirtokban 1 frt, félpapirtok 60 kr. Postával az összegnek előre beküldése mellett 15 krral több.

Kaphatók minden bel- s külföldi gyógytárban

S. A. UJHELYBEN: Zlinszky József, Ungváron Hoffman Béla, Lám Sándor és Bene Lajos, Tokajban Reuner Dezső és Czigányi Béla, Nyiregyháza Korányi Imre, Miskolcson Herz M. és Szabó Gyula gyógytáraitban.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztőségi posta.

Sz. S. urnak. Budapest. Kevesebb frázist és több konkrét igazságot kérünk a fölvetett társadalmi kérdés taglalásában.

Mikrosznak. Erős politikai vonatkozások miatt nem láthat napvilágot egy társadalmi és irodalmi lap hasábjain.

Törv. i. tiszteletlens. Csak némi tőrlesek s toldások után jöhetne. Beleegyeznek-e szellemi gyermekének olyaténképpen való környülméletetésébe? Humoreszkje be van sorozva.

L. S. urnak. Homonna. Ajánlközását örömmel fogadtuk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

Főmunkatárs: **DONGÓ JY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

H I R D E T M É N Y E K.

Árverési hirdetmény.

Czéke község közbirtokosság tulajdonát képező regalé-jog 1888. évi ápril hó 1-étől számítandó három egymásután következő évre f. évi márczius hó 21-én d. e. 10 órakor Czékén tartandó nyilvános árverés útján fog bérbe adatni. A feltételek alul-írottánl megtekinthetők.

Dr. Rosenthal Sándor,
ügyvéd.

4 boglya jóminőségű széna

(körülbelül 500 mázsa) eladó Peinlich Károlynál Nagy-Bózsván (Abauj-Tornamegye, Hegy-köz.) — Az eladás boglyánként is eszközöltetik.

2-3

Épen most jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható a magyar közlekedési vállalatok

Utmutató hivatalos menetrendkönyve

II. (márczius—április) füzete

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utirányokkal, közép Európa térképével s számos hasznos tudnivalóval.

Ezen egyedüli magyar menetrendkönyv nemcsak Magyarország és Ausztria összes vasutjainak, a Dunagőzhajózási társaságnak s a tengeri hajóknak menetrendjeit, az indulási és érkezési időnek állomásról állomásra való legpontosabb megjelölésével tartalmazza, hanem a külföldi vasutakkal és hajókkal való közvetlen csatlakozásokról is legmegbízhatóbb értesítést nyújt.

Budapest VII. Podmaniczky-utca 17.

Tk. 61/1888. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Wirthschafter Pál gálszécsi lakos végrehajtatónak ifj. Horváth József magyar-izségi lakos végrehajtást szvenvedő elleni 240 frt tökéketelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék és a gálszécsi kir. járásbírósg területén lévő, M.-Izsép községében fekvő, a m.-izségi 89. sz. tjkvben A. I. 3-6. sor., 812., 826., 828. és (871-872.) hr. számok alatt felvett („Bessenyek alatti rétek” és „Boczó” nevű) rétek és szántóföld ingatlanokból B. 4. alatt ifj. Horváth József nevén álló 1/2 résznyi birtokjuttalékra 950 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi ápril hó

13-ik napján d. e. 10 órakor Magyar-Izsépen a község bírása házánál megtartandó nyilvános árverésen a meg-állapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becser-ánának 10% át, vagyis 95 forintot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal szá-mított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszt. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbírósg nant telekkönyvi hetőségánál, 1888. január hó 20-án.

Roskovics,
kir. aljbíró.

A főtéren lévő ujonnan épült és ujonnan berendezett, eddig általam kezelt és regalé joggal bíró vendéglőmet átadni óhajtván, értesitem mindazokat, kik ezen vendéglőt átvenni szándékoznának, hogy a feltételek iránt RÓTH IZRAEL tulajdonos urnál tudakozódhatnak.

KORÁNYI HENRIK,
vendéglős.

méltánylásával a 7%-es kamatláb továbbra is érvényben hagyatni rendeltetett.

Dr. *Neuwirth Elek*, az összes orvosi tudományok tudora, N.-Mihályban letelepedvén, oklevele kihirdetett és törvényhatósági záradékkal ellátott.

A idő előre haladván, elnöklő alispán a közgyűlés folytatását febr. 29-ének d. e. 9 órájára tűzvé ki, az élénk menetű tanácskozás berekesztet.

(Vége köv.)

Vármegyei ügyek.

Számvizsgáló kiküldöttek. (III. Közlemény)
II. A szerencsi járásban: 1. Zombor község részére Kaliczky István Mádról. 2. Mád k. r. Velbavszky Alajos. 3. Tállya k. r. Somogyi József Mádról. 4. Golop k. r. Szirmay István Tályáról. 5. Rátka k. r. Réthy Pál Golopról. 6. Ond k. r. Szigárovics János Rátkáról. 7. Szerencs k. r. Órás Kálmán Ondról. 8. Bekecs k. r. ifj. Jeney József Bényéről. 9. Bénye k. r. Vitényi Bertalan Szerencsről. 10. Monok k. r. Zombory Gedő Megyasszóról. 11. Megyasszó k. r. Besseney István Monokról. 12. K.-Dobsza k. r. Nagy Ferenc Megyasszóról. 13. Sóstófalva k. r. Futó János K.-Dobszáról. 14. Csánados k. r. Hosszúfalusi Miklós Sóstófalváról. 15. Gesziely k. r. Potoczky Kálmán Kakról. 16. H.-kák k. r. Orosz Elemér Gesztelyből. 17. H.-Németi k. r. Balogh Dán, Szerencsről. 18. Berzék k. r. Kákos Endre H.-Németiből. 19. S. Hidvég k. r. Potoczky Dezső Berzékéről. 20. Köröm k. r. Soltesz Endre Girincsről. 21. Girincs k. r. Mezőssy Gusztáv Keszyétenből. 22. K.-Csécs k. r. Bodolay József Keszyétenből. 23. Keszyéten k. r. Marikovszky Bertalan Girincsről. 24. T.-Lucz k. r. Boross János Harkányból. 25. Harkány k. r. Kriston Bálint T.-Luczról. 26. T.-Szada k. r. Molnár István Szerencsről.

A néh. bárdányi Buttler János gr. által a Ludovika-Akadémia javára tett alapítvány a megtakarított kamatok tőkésítése által annyira felszaporodott, hogy már az 1889—90 tanévben *hatvanégy*, vagyis az eddigi létszámmal néggyel több ifjunak ellátási és nevelési költségeit fedezi. A honv. miniszter leirata szerint az 1889—90 tanévre Gömör és Zemplén vármegyét fogja megilletni a jog, hogy az illető helyekre két-két ifjut bemutathassanak.

A vásárhely-a-hrabóczi várm. uton megromgált hét áteresznek kijavítását a vármegye alispánja elrendelte.

A vörös-kereszt egyesületről.*)

Az országos vörös-kereszt egyesületnek s. a. ujhelyi fiókja évi rendes közgyűlését a vármegye-ház nagytermében f. hó 19-én tartotta meg, mely alkalommal dr. Chyzer Kornél és Ambrózy Nándorné elnöklele alatt, jelen voltak: Szánky Nándorné, Dókus Gyuláné, Chyzer Kornélné, Matolai Etelné, Láczy Elekné, Löcherer Andorné, Kun Frigyesné, Dókus Gyula, Mericzay Lajos, Kolos Manó, Siegmeth Károly, Margitai József, Horváth József és Kossuth János.

A közgyűlést megelőzte a választmány ülése, melyen Dókus Gyula, vörös-kereszt egyesületi megbízott, részletesen ösmertette mindazon teendőket, melyek a vasuti indóháznál fölállítandó betegszálló állomás felszerelésénél és kellő berendezésénél foganatosítandók, s egyuttal előterjesztett indítványát folytán megalakított a betegszálló állomás kezelő bizottsága és pedig a női bizottságba bevalasztottak: Ambrózy Nándorné, Chyzer Kornélné, Matolai Etelné, Láczy Elekné, Dókus Gyuláné, Kun Frigyesné; a férfi bizottság pedig következőleg alakult: Dókus Gyula, Margitai József, Chyzer Kornél, Nemes Lajos, Székely Imre. Ugyancsak a Dókus Gyula egyesületi megbízott részletes előterjesztése alapján kiosztatott minden bizottsági tagnak speciális teendője netaláni mozgósítás esetére.

A közgyűlés, miután tudomásul vette az alant olvasható jelentést, a választmányt egészítette ki olyképp, hogy a kilépett vál. tagokat újból megválasztotta, az elköltözött és elhalt tagok helyét pedig Ambrózy Nándor, Margitai József és Ujfaluassy Endre egyesületi tagokkal töltötte be. Miután a számadások az elnök előzetes vizsgálata alapján helyben hagyattak s a pénztárnok szabályszerűen felmentetett a közgyűlés berekesztetett.

Az egyesület mult évi működéséről, tagjainak számáról és vagyoni állásáról szóló jelentés a következő:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Egyesületünket a mult év változatos s végre is háboruval fenyegető külpolitikai eseményei fokozott tevékenységre szelították a lefolyt évben is. Az országos v. k. egyesület vezérkormányának minden egyes intézkedéséből kitünt, hogy az egye-

sület feladatának megoldása talán a legközelebbi időben napi rendre kerül.

Igy a mult évi február hó 18-án 1045 sz. a. kelt leiratával értesítette a központi igazgatóság fiók egyesületünket, hogy S.-Ujhelyben fölállítandó betegszálló-állomás felügyeletével haboru esetére Dókus Gyula főszolgabíró és Margitai József főispáni titkár bizattak meg, helyesebben felügyelőkké ő fensége Károly Lajos főherceg által ki-nevezettek.

A betegszálló állomásnak szakképzett ápolónőkkel való ellátásáról gondoskodandó, fiókegyeletünk saját költségén két jelentkezőt, névszerint: Antal Ferencét és Oláh Jánosét a sebesültek ápolásában való gyakorlati ösmertetek elsajátítása végett a nagymihályi kórházba küldte, hol a nevezettek a vörös-kereszt egyesület szakképzett ápolónői mellett fiók egyesületünk költségén nyertek oktatást.

Jóllehet az év közepén a politikai láthatár derültebb jellegűt öltött, de amennyiben a háboru aggodalmak végkép el nem oszoltak, az egyesület központi igazgatósága a készenlét kellő fokozásával foglalkozott. 1856. sz. a. kelt leiratával értesítette fiók egyesületünket, hogy dr. Löcherer Lőrinc főorvos népfelkeltői szolgálata alól felmentve a f. évi június hó 1-ig tartó időre az ujhelyi betegszálló-állomás orvosául neveztetett ki.

Egyesületünk a lefolyt évben is hathatósan közreműködött, de nagyobb elemi csapások által okozott köznyomor enyhítésében. Az eperjesi, n.-károlyi, torockói, kesznyéti tüzvészek; valamint a tiszai áradás folytán inségbe jutottak fölségélyezésére a mult évi július hó 4-én tartott vál. ülés határozata alapján gyűjtést indított s a megyei társ-egyesületek közreműködésével 525 ft 15 krt juttatott a nyomor enyhítésére, mely összegből az eperjesi tüzkarosultak felségélyezésére 200 fto, a n.-károlyiaknak 100 fto, a torockóiaknak 60 fto, a kesznyétieknek 60 fto, az s.-a. ujhely-zsolyomkai tüzkarosultaknak 50 ft 15 krt, végül az árvíz által sújtottaknak 55 fto küldött el.

1887-ik év végén a tagok száma: 3 alapító, 12—10 fto, 178 i fto.

Az egyesület bevétele 1887-ben volt: 505 ft 77 kr. Kiadása: 182 ft. 1887-ik év végén maradt az egyesületnek 323 ft 77 kr.

Ennyi az t. közgyűlés, ami a mult év folyamán egyesületünk ténykedéséből említésre méltóbb. Ha céljai előbbrevitelében s a közjótékonyság kifejtésében többet nem tehetett, annak okát a rendelkezése alatt álló eszközök csekélyisége adja meg.

Örvendetesen konstatálhatjuk azonban, hogy az egyesületünk iránt érezhetővé vált közöny mindinkább enyészik, mit főleg a tagok számának szaporodása tüntet föl. Ohajtandó is, hogy most, midőn egyesületünk mindinkább közeledik szomorú, de nagy kötelességének teljesítéséhez, a humánus közönségnek mentől hathatósabb támogatásában részesüljön.

Kossuth János,
e. jegyző.

Hirek a nagyvilágból.

Vilmos császár, orosz diplomáciái forrásból eredő hír szerint, levelet irt Budapestre királyunkhoz, amaz óhajának adva kifejezést, hogy életének a családi események által (a beteg trónörökös állapota végetesen rosszabbra fordult, a bádeni herceg, Vilmos császár egyik unokája, elhalt) ugy is megszomorított utolsó napjait békében akarja eltölteni.

XIII. Alfonzó, spanyol-király állapota aggasztó. Nem régen a fogzással volt baja, most pedig kanyaróba esett.

Wilson, a volt köztárs. elnöknek, Grévynek vejét, rendjelekkel való kufarkodás miatt két évi fogházra, 3000 frank eljárási költség megfizetésére s politikai és polgari jogainak öt évnvi felfüggesztésére ítélte a párisi esküdtszék.

Hirek az országból.

Ghyczy Kálmán † nemzeti közéletünknek ez a kimagasló alakja Budapesten, mult hó 28-án a hajnali órákban minden szenvedés és halálküzdelen nélkül, 80 éves korában befejezte a hazának szentelt munkás életét. Egész Magyarország fájjalja a hazát és nemzetet az ő halálában ért nagy veszteséget. Az istenben boldogultnak hiült tetemét f. hó 2-án helyezték örök nyugalomra a k.-igmándi birtokán lévő családi sírboltban. A nemzeti öntudatban megdicsőült nagy hazafinak haló porai fölött legyen örök áldás, örök béke!

Trefort közokt. minister állapotában nem állott be kedvezőbb változás. Idegessége egyre tart s az éjszakákat is nyugtalanul tölti.

Az időjárás, e hét utolsó napjaiban, ország-szerte zordonabb jellegűt öltött. A hó esés helyenkint a közlekedésnek is nagyobb akadályokat gördített útjába.

Ujhelyi levél.

— Február 27. —

Kedves Barátom!

Meghalt a király, éljen a király! Meghalt a főszolgabíró, éljen a főszolgabíró! Még pedig nem is egy, hanem egyszerre három.

Ott voltam én is a választáson. Igen szép és könnyű dolog azt nézni olyannak, aki semmi tekintetben sincs érdekelve.

A megjelent bizottsági tagok száma elárulta a nap fontosságát. Két, esetleg három járásnak a boldogságáról van szó. S ez nem kis dolog. Meg is látszott minden arcon a helyzet fontosságának szignaturája.

Az izgalmas nap a kaszinó est vigalmában lelte kiengesztelődését. S akik ezelőtt néhány órával még mint ellenfelek álltak szemben, itt már mint jó cimborák érintkeztek.

Az idősebbek az étkező helyiségekben és a kártyaszobákban oszoltak meg. Egy részük a pagátot fogdosta, a más részük vidám poharazással édesítette a muló perceket. Közbe-közbe rátértek a nap eseményeire is, de minden heccelődés nélkül, csak ugy, amint az ember a multról szokott beszélni, amit már idestova feledni készül. Az ifjuság pedig ezalatt a mamák által szigoruan ellenőrizve, tüzesen táncolt.

Szinte látom kíváncsiságodat, hogy a résztvevő hölgyek névsorát láthasd. Nos, nem teszem türelmedet próbára!

Itt voltak: *Balogh Gizi, Balogh Anna, Bydeskuthy Örsze, Boronkay Sarolta, Iszépy Etelka, Iszépy Lenke, Héricsz Örsze, Major Ilon és Szirmay Matild*; továbbá: *Dókus Gyuláné, Gőrgy Gyuláné, Szervicsky Ödönné, Szunyoghgy Desszóné, Thuránszky Lászlóné és Viczmány Ödönné*. Azt hiszem, hogy kíváncsiságodat teljesen kielégítettem. Nemde csudálkozol, hogy ugy nem tüntetem fel a dolgot, mintha te itt se lettél volna. Lásd, nem tudom elhinni, hogy sok unszolásomra végre is eljöttél.

Álomnak tűnik ittléted, s csak képmásodnak tudom gondolni azt, aki a szuppé-csárdákkal a sugártermetű szép barnával oly tüzzel, animóval járta. Pedig az Te voltál. S Te voltál az is, aki reggel felé rám borulva, vallomásra tártad szivedet e szavakkal: *soda vagyok, megigézett!*

A szép barna kedveért jöjj be mielőbb s minél többször, akkor ittléted nem fog álmoknak tűnni.

A viszontlátásig!

Isten veled!

Nemő.

Külömfélék.

(Bucszó felolvasási est.) F. hó 26-án a vármegye székháza nagy termének oly szép közönsége volt, hogy az ugy számra, mint előkelőségre nézve vetekedett a Schwartzter-Duka-estékkal. Felolvasók voltak: dr. *Hornyay Béla*, aki a táplálkozás címe alatt nagyon jóízű dolgokról szellemesen csevegett; tasnádi *Nagy Gyula* jeles monográfusunk pedig vármegyénk háromszáz éves multjából sorolt föl szomorú, de nagyon tanulságos statisztikai adatokat az akkori népesedési és mezőgazdasági viszonyokról. Nagyon kimért terünk, fájdalom, nem engedi, hogy e jeles felolvasásokat érdemükhöz illően méltassuk, s azokkal is megösmertessük, akik későn érkeve, a felolvasó terembe már be nem juthattak. Azoknak kárpótlásul ígéretet teszünk, hogy mindkét dolgozat alkalmasan a „Zemplén“-nek egy-egy büszkeségét fogja majd képezni. A felolvasó est napirendje, egyszersmind az 1887/88-iki felolvasó esték sorozata befejeztetvén: dr. *Chyzer Kornél* a rendező-bizottság elnöke a következő záró beszéddel vett bucsut a hallgatóságtól: »Midőn 4 hónappal ezelőtt első felolvasó estélyünk alkalmával e helyre léptem, hogy célunkat, melyet előadásainkkal elérni óhajtunk Önöknek elmondjam, aztintén megvallva nem aggály nélkül tevém azt. Tartottam tőle, hogy talán nem leszünk elegen, kik e feladat megoldását megkísérteni készek, méginkább tartottam attól, hogy talán nem találjuk el egészen azon modort a melyben t. hallgatóink izlésének megfelelőhennék, de leginkább tartottam attól, hogy ha esetleg kevésbé elégitenők ki várakozásait, Önök előadásainkat megunva azokat becses megjelenésökkel meg nem tisztelik s így vállalatunk a kellő számu látogatók s mondhatnám az erkölcsi támogatás hiányában meg fog bukni. Szerencsére aggályaim alap nélküliek voltak Mi Önök kegyességéből önértettel s meglegedéssel tekinthetünk vissza előadásaink eme első cyclusára, mert városunk, sőt a szomszéd környék színe java látogatta azokat folytonosan, világos jeléül egyrészt annak, hogy felfogták az általunk kitűzött cél horderejét, másrészt, hogy nem voltunk unalmasak, sőt inkább részben mulattatók, részben tanulságosak. Sikerünk tehát legnagyobb részt Önök érdeme. Fogadják ezért halás köszönetünket. Mielőtt azonban bucsut vennék Önöktől t. hallgatóink, engedjék meg, hogy rövid visszpillantást vethessek megtartott esté-

*) Mult számunkból kiszorult.

Szerk.

lyeinkre. Előadásaink eme első cyclusában mindenek előtt változatosságra törekedtünk s nyújtottunk Önöknek 1 élettani, 4 egészségügyi, 2 természettudományi, 3 táj és néprajzi, 2 történeti, 1 kulturtörténelmi előadást és egy költeményt, s miután az adott körülményeknél fogva magam nem lehettem oly szerencsés felolvashatni, hát bátran és büszkén mondhatom, hogy oly előadásokat, melyek irodalmilag is számot tesznek s melynek becsé maradó. S ezért is egyesületünk nem elégedett meg azzal, hogy az estélyeinken nyújtott ismereteket csak előszóval terjessze, de igyekeztünk azon előadásainkat, melyeket szerzőink nekünk átengedtek a sajtó útján is terjeszteni és közzéadni. Így, kivéve dr. Horváth előadását a fillokszeréről, mely kevés változtatással, mint a fillokszer népszerű ismertetése a kormány vagy a természettudományi társulat kiadványaként nem sokára meg fog jelenni, továbbá Karsa Ferenc előadását, mely szerző terjedelmesebb tanulmányának kivonata s mely nagyon illetékes testületnek lett oda ígérve, és Fejes István költeményét, többi előadásainkat nyomtatásban is fogjuk bírni s ép úgy mint az eddig megjelenteket vármegyénk művelt és tudvagyó közönsége közt kiosztani. Midőn ezt szerencsém van kijelenteni, azon kérelemmel fordulok Önökhöz, hogy annak idején. midőn vármegyénk közönsége a »Zemplén« előadásaink megjelenéséről hírt fog hozni, azok átvétele iránt hozzám fordulni méltóztassanak. És most miután a kezdet nehézségei le vannak győzve, miután felolvások s mélyen tisztelt hallgatónk egymással megismerkedtek s Önök tudják, hogy mit akarunk, mi meg tudjuk, hogy hogyan akarják, bátran fejezhetem ki ebbeli reményemet, hogy előadásainknak az ősszel következő 2-ik sorozata nem kevésbé érdekes és sikeres lesz, mint az első volt. A jövő részleteiről már most szólni, időelőtti volna s ezért csak ismételve megköszönve becses figyelmeket, abbéli óhajom nyilvánításával zárom be szavaimat: *A szerencsés viszonylatokra!* Valamelyik latin ember, az igaz diákul, mondta: »a fegyverzőre jösz a tudomány és művészet szünetelnek.« A bécsi Kriegs- és a magyar honvédelmi miniszter parancsára dr. Chyzer Kornél elment megnyitni a kaszárnyák kapuját, és bezárta a felolvasó terem szárnyas ajtóit. A bezárt ajtókhöz szellemi élvezetünk emléke fűződik, és türelmetlenül fogjuk várni, hogy a felolvasó terem ajtóit újra megnyíljanak és ismét találkozhassunk azokkal a derék férfakkal, kik rokonszenvünkbe egészen befészkelődtek; és kiktől s köztől attól, aki tudományos értekezésében a tudós parókáját szögge akasztva, megragadóan szép, világos, keresetlen előadással, a természet szabatos alkotásait és működéseit, amiről ez előtt vajmi kevés fogalmuk volt, úgy megmagyarázta, mintha már azt régen tudtuk volna: dr. Hornyay Bélától, a felolvasás mesterétől, csak a viszontlátás biztos tudatával válunk meg. Meg vagyok győződve, hogy kifejezett nézeteimhez a hölgyek bizonyosan csatlakoznak, és nem feledek el a helyén csattanóan alkalmazott sok szép bókot, mely még a férfiak előtt is az előadás fűszerét képezte. (a-c.)

(Magyarosodunk.) A magyarnyelvet és népvédelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület az évi első közgyűlése a vármegyei tanácskozási kistermében, *Andrássy Tivadar* gf. elnökle alatt f. hó 27-én, d. u. ment végbe. Az egyesületi tagok, fájdalom, csak igen gyér számban voltak jelen. Az alapszabályok 22. §-a által az érvényes határozat-hozatalhoz megkívántató 24 tag még is kiteltet. Jelenvoltak: *Molnár István* főispán, *Fejes István* és *Prámer Alajos* alelnökök; Továbbá *Bihary Emil* (N. Polenáról), *Bydeskuthy Sándor*, *Degró Péter* (Sztropkóról), *Diószeghy János*, *Dokus Gyula*, *Dongó Gy. Géza*, *Felber Domonkos*, *Fodor Sándor*, *Gerecz Lajos* (Homonnáról), *Haraszthy Miklós*, *Kárpáthy Péter*, *Kecskés Antal*, *Kecskés Dezső*, *Kula István* (Udváról), *Lehoczky Endre*, (Szinnáról), *Margitai József*, *Nemes Lajos*, *Pereszélyi István* (Varanáról), *Perlsberg Ede*, *Spilenberg József*, *Viczmándy Ödön*, *Zalay István*, és *Zombory Gedő*. Elnök a közgyűlést meleg hangú üdvözléssel megnyitván a jkönyv hitelesítésére *Zalay István* és *Dongó Géza* egyesületi tagokat kérte föl. Ezután a választmányi gyűlések jkönyvei felolvasottaknak tekintetvén *Felber Domonkos* egyesületi titkár felolvasta az egyesület múlt évi tevékenységét hiven feltüntető elnöki jelentést, mely a nagy közönség tájékoztatásául a »Zemplén«-ben közzé tétetni rendeltetett. (Jövő számunk hozni fogja. Szerk.) A választmányának *Évva Kálmán* és *Füzy Kálmán* elhalalozásával megcsorbult száma *Payssoss János* és *Horváth Józseffel* kiegészítetvén — tárgyalattott az egyesület pénzerejének fokozására hivatott *perselyek* ügyében tett választmányi indítvány. *Bihary Emil* és *Zombory Gedő* lelkes felszólalásokban ajánlották a nagyon életre való indítványt elfogadásra. Az egyesületi perselyek elkészítésével s azoknak nyilvános helyeken leendő kifüggesztésével a választmány megbízott. A szent célra szolgáló eme perselyek ügyének népszerűsítésére az egyházi fő- és világi hatóságok felkérétni határozattak. Még számos, az egyesület beléletére vonatkozó egyéb kérdések elintézése

után, (miknek felsorolásába térszük miatt ez alkalommal nem bocsátkozhatunk) *Dokus Gyula* tette meg nagyszabású indítványát, mely a *Zemplén vármegye területén lévő idegen s legnagyobb részben szláv hangzású helységnevek megmagyarosítására* vonatkozott. A szóbeli megokolásnak főbb motívumai ezek voltak: Nemcsak történelmében, de földrajzában is él a nemzet. E principiumot tanúsítja a független, szabad és nagy nemzeteknek élő példája. Foglalkozni ez eszmével s annak életet adni és fenmaradást biztosítani: egyesületünknek programszerű kötelessége. Századunk uralkodó eszméje a nemzetiség eszméje. A kornak ez intő jelszavát megértette nemzetünk is. *Zólyom, Bereg, Pozsony* és *Sopron* vármegyék jó példával mentek elő az idegen hangzású községnevek megmagyarosításának hazafias dolgában. Ha már a »vezér vármegye« első nem lehetett ezen a téren, siessen csatlakozni az elsőkhöz... A nemes hévvel motivált indítvány közlekedéssel fogadtatott. A hazafias indítvány részleteinek tanulmányozása és konkrét javaslatlétel végett *Fejes István* elnökle alatt indítványozó és *Bihary Emil* tagtársak küldettek ki. Ezekután elnök a jelenvotaknak megjelenésükért szives köszönetet mondva, kérte, hogy jövendőre is mennél számosabban látogassanak el a közgyűlésre, mert a gondolatok s hazafias törekvések csak úgy terjedhetnek s hódíthatnak mindig nagyobb körben. Egyéb iránt örömmel konstatálja, hogy az egyesület által már eddig is felmutatott eredmény az eszözökhöz mérten nagyon megnövekedett. Végül *Zombory Gedő* az elnököt, ki ősei hagyományához hiven a haza boldogításán oly önzetlen készséggel s kitartással munkálkodik, éltetvén: a közgyűlés zajos éljenzéssel bekeresztetett s a jelen voltak emelkedett érzellemmel távoztak.

(Purim) Zsidó polgártársaink mult hó 26 és 27-én tartottak a purim-ünnepet. Esténként a maskurásokat egész utcai karaván kísérette, melynek tarkabarkasága olyan vonzó képet nyújtott, hogy még a betegetek is kicsalta az utcaajtókba. Hol a beteg? Kérdi a lelkendezve érkező orvos, egy aggodó családnál. Mindjárt bejön s lefekszik kérem, csak kiment a maskurásokat nézni, volt a felelet. (Tény).

(Tisztul a város) Az új helyi j. főszolgabírája *Ujhelyben* a *Fiazovics*-féle kávéházban egy *Steinberger Miksa* nevezetű, a fővárosban is hirhedt betörő tolvajt fogatott el a napokban s eltoloncoltatta illetőségi helyére *Bodrog-Kereszturba*.

(Eljegyzési hír.) *Kudász Endre* galszécsi kir. jbirósági aljegyző eljegyzte *Sztankóczy Mariska* kisasszonyt *Peletjéről*.

(Amerikai kivándorlók) *Czéke, Velejte* és *M-Jesztrebről* »jobb hazába« igyekvő utasokat tartóztatott le az új helyi vasuti állomásnál rendőrségünk. Egy másik csapat sem volt sokkal szerencsésebb. Azt meg a fővárosi rendőrség csipte galléron. E transzport között érkezett vissza a kolompos is *Pacsuta András* céki lakos személyében. *Pacsuta* most már harmad izben ábrándul ki az eldorádói álmodozásból.

(B-Zsadány község) szép virágzásban levő s államilag segített községi iskolájának iskolaszékét a következőleg alakította meg; tiszteletbeli elnök: *Lónyay Gábor*, elnök: *Mihályffy László* esperes, jegyző: *Kárpáthy Péter* tanító, gondnok: *ifj. Kecskeméti Károly*; rendes tagok a r. kath. hitközség részéről: *Rádi Ferenc*, *Tamás Imre*; a g. kath. hitközség részéről *Mitró György* lelkész, *Rohály András*, és *Révész Gábor*; a ref. hitközség részéről: *Kovács János* lelkész, *Karabélyos János*, és *Kecskeméti József*.

(A homonnai kereskedők) f. évi február hó 27-én a *Várady*-féle vendéglő nagytermében a homonnai izr. iskola szegénysorsu tanulói fölségítésére egy minden tekintetben sikerült táncstét rendeztek. E jótékony célú vigalom sikere a rendezésén kívül *Klein Arminnek* köszönhető, ki a siker biztosításáért semmi fáradságot nem kímélt. A szép számú közönség fesztelen jókedv mellett mulatott reggelig.

(Szomorú kilátások) *Tokaj* vidékéről értesítik lapunkat, hogy ottan az ideai tartós nagy hidegek jóformán semmivé tették a szőlő venyigéjét. A tavaszi homlításra még csak gondolni sem mernek az ottani szőlőtulajdonosok. A kedvezőbb kilátásokra jogosító időjárás újra neki vadult s a hó alól felszabadult venyigéket a f. hó 1-ére és 2-ára viradó pogány hideg idő utolsó életerejétől is megfosztotta. Jégtörő *Mátyás* az idén, nekünk *Tokaj-vidékieknek*, ugyancsak cudarul befucscsolt.

(Véres löszerszám) Egy, a nyiregyházi tömlöcből öt évi fogság után kiszabadult jó madár, *Bodnár János*, Kenyézlön beállított *Bodnár Mihály* nevezetű régi kenyeres pajtásához, hogy a viszontlátás öröme kirugjanak a hámból. Jó izu falatozás és beszélgetés közben emlékeztek régiokról, jobb időkről, emberekről. Szóbeszéd közben *Bodnár Mihály* nagy busan fölemlítette azt is, hogy az ő löszerszáma lábat kapott. Se baj! vigasztalta társa majd ad a jó isten másat. Keressetek és találtok. Elindultak hát keresni löszerszámot, szebbet jobbat a réginel. Ugy éjféltájban meg is találták, a mit kerestek: vadonat új löszerszámot egy távolabb eső tanyatulajdonos istállójában. Hanem

ember tervez — isten végez. A tulajdonos ne szét vette a jómadarak látogatásának, s mikor latta, hogy a szarka módjára szerzett idegen holmival eiliani készülnek — rájuk duplázott. *Bodnár Mihály* halva rogyott össze, *Jánost* pedig az istállóban lefűletle a tanyai cselédség s átadta a csendőrségnek.

(Beküldetett) A miskolci izr. betegsegélyző egy. mult hó 19-én, ünnepelte fennállásának 120 évi jubileumát, mely alkalommal istentisztelet tartott a megye és város notabilitásainak valamint a katolikus, református s luterános papság és küldöttségek részvételével. Este bankett volt, melynél többféle adakozás történt, nevezetesen *Hercz Zsigmond* miskolci gépgyáros, továbbá *Reschofszy I.* és az itteni *Groák* család egy-egy 1000 forintos alapítványt tettek le az egyet kórháza részére.

Irodalom.

Minek tartunk divatlapot? Hiszen a »Képes Családi Lapok« »Nő a házban« című mellékletén a divatlevelek és divatképek, a divat minden mozanatáról, minden újabb tüneményről hűségesen értesítenek, s azonkívül közleményei a magyar családok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszerűen tárgyalják.

A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapest, nagy koronautca 20. szám) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra barbinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg:

A 24-ik szám tartalma: A kérők. (Elbeszélés. Folyt.) *Prém Józseftől*. — Ha csöködött... (Költemény.) *Mirza Schaffitól*, ford. *Brankovics György*. — A meghülésről. *Dr. Tisch Móról*. — Az ideálisták. (Beszély. Folyt.) *Erzsikétől*. — A esernyő története. (br-gy-tól). — Le ne tőröljétek... (Költemény) *Kántor Imrétől*. — A kereső. (Életkép.) *H.—H-tól*, ford. *Peterdi Sándor*. Mindenféle. — Képeinkhez. — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Mulatságok. Képeink: A konyhában. — Jó reggelt. — Nyul és holló. Melléklet: »A nő a házban.« Divatképekkel. — »Hűségért hűséget.« Angolból fordította: *Kondor Lajos*. l. 120—136.

Vas Gereben műveinek 35—40-ik füzetei *Méhner Vilmos* kiadásában már megjelent, melyekhez külön-külön igen diszes, dusan aranyozott angol zászon bekötési táblák barna és piros színben kaphatók. Egy egy táblának ára 45 kr.

A »Vasárnapi Ujság« február 19-iki száma a következő tartalommal jelent meg: *Gróf Csáky Albin*. A főrendiház új alelnöke. (Arcképpel). — Végső óhaj. (Költemény.) *Abrányi Emil-től*. — *Kraljevics Marko* és a szerccsen leány. (Költemény.) *Strausz Adof-tól*. — A világlátott fiu. Elbeszélés. *Jókai Mór-tól*. (Képpel). — A fehér asszony. — Hadjárati emlékek. — Búvész az iskolában. (Képpel). — A gyermek növése. — Egy sorsjegy. Regény. *Verne Gyulától*. (Képpel). — Egyveleg. — *Danielik János*. (Arcképpel). — Bál a királyi várpalotában. (Képpel). — Levél a trónörökös reggelijéről. — A királyi udvar Budapestben. — A trónörökös irodalmi lakomája. — Tudománykedvelő uralkodók magyar történelmünkben. — Erődítési sáncok készítése *Krakó* körül. (Képpel). — A honi múza szózata. (Költemény.) *Rákosi Jenő-től*. — Irodalom és művészet. — Kozintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Heti naptár.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a »Képes néplap« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt.

A »Leányvilág« 5. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: *A pusztá télen*. (Képpel) *Ilonka*. Elbeszélés. *Amanda* vagy *Juci*. Vigjáték. Költemény. Földrajzi és történelmi képek hazánkból. *Tárca*. Kézimunka. Vegyesek. Rejtvények. Előfizetési ár: Egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr., negyedévre 1 ft 25 kr. Megrendelhető *Stampfel Károly* könyvkereskedésében *Pozsonyban*.

Egész selyem nyomott foulardot 1 frt 20 krtól
3 frt 90 krig méterjét öltözet- és darabonkint szétküldi a
Henneberg G. gyári raktára (cs. és kir. udvari szállító)
Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek
10 kr. portóval.

A közönség köréből.

— Alak s tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános köszönet.

A f. évi február 27-én megtartott megyei bizottsági közgyűlés alkalmával betöltött homonnai főszolgabírói állásra pályázván, de bizonyos körülmények által oda lettem kényszerítve, hogy a jelöltségtől visszalépjek, nem mulaszthatom el,

lyeinkre. Előadásaink eme első cyclusában mindenek előtt változatosságra törekedtünk s nyújtottunk Önöknek 1 élettani, 4 egészségügyi, 2 természettudományi, 3 táj és néprajzi, 2 történeti, 1 kulturtörténelmi előadást és egy költeményt, s miután az adott körülményeknél fogva magam nem lehettem oly szerencsés felolvashatni, hát bátran és büszkén mondhatom, hogy oly előadásokat, melyek irodalmilag is számot tesznek s melynek becsé maradó. S ezért is egyesületünk nem elégedett meg azzal, hogy az estélyein ken nyújtott ismereteket csak előszóval terjessze, de igyekeztünk azon előadásainkat, melyeket szerzőnk nekünk átengedett a sajtó útján is terjeszteni és közkinccsé tenni. Így, kivéve dr. Horváth előadását a fillokszeréről, mely kevés változtatással, mint a fillokszeri népszerű ismertetése a kormány vagy a természettudományi társulat kiadványaként nem sokára meg fog jelenni, továbbá Karsa Ferenc előadását, mely szerző terjedelmesebb tanulmányának kivonata s mely nagyon illetékes testületnek lett oda ígérve, és Fejes István költeményét, többi előadásainkat nyomtatásban is fogjuk bírni s ép úgy mint az eddig megjelenteket vármegyénk művelt és tudvagyó közönsége közt kiosztani. Midőn ezt szerencsém van kijelenteni, azon kérelemmel fordulok Önökhöz, hogy annak idején. midőn vármegyénk közlönye a »Zemplén« előadásaink megjelenéséről hirt fog hozni, azok átvétele iránt hozzáam fordulni méltóztassanak. És most miután a kezdet nehézségei le vannak győzve, miután feolvasóink s nyílen tisztelt hallgatóink egymással megismerkedtek s Önök tudják, hogy mit akarunk, mi meg tudjuk, hogy hogyan akarják, bátran fejezhetem ki ebbeli reményemet, hogy előadásainknak az ősszel következő 2-ik sorozata nem kevésbé érdekes és sikeres lesz, mint az első volt. A jövő részleteiről már most szólni, időelőtti volna s ezért csak ismételve megköszönve becses figyelmüket, abbéli óhajom nyilvánításával zárom be szavaimat: *A szerencsés viszontlátásra!* Valamelyik latin ember, az igaz diáku, mondta: »a fegyverzőre jöszepett a tudomány és művészet szünételnek.« A bécsi Krieger- és a magyar honvédelmi miniszter parancsára dr. Chyzer Kornél elment megnyitni a kaszányák kapuját, és bezárta a felolvasó terem szárnyas ajtóit. A bezárt ajtókhöz szemlém élvezetünk emléke fűződik, és türelmetlenül fogjuk várni, hogy a felolvasó terem ajtóit újra megnyiljanak és ismét találkozhassunk azokkal a derék férfakkal, kik rokonszenvünkbe egészen befészkelődtek; és kiktől s köztől attól, aki tudományos értekezésében a tudós parókáját szögre akasztva, megragadóan szép, világos, keresetlen előadásával, a természet szabatos alkotásait és működéseit, amiről ezelőtt vajmi kevés fogalmuk volt, úgy megmagyarázta, mintha már azt régen tudtuk volna: dr. Hornyay Bélától, a felolvasás mesterétől, csak a viszontlátás biztos tudatával válunk meg. Meg vagyok győződve, hogy kifejezett nézeteimhez a hölgyek bizonyosan csatlakoznak, és nem feledik el a helyén csattanóan alkalmazott sok szép bókot, mely még a férfiak előtt is az előadás fűszerét képezte.

(a-c.)

(Magyarosodunk.) A magyarnyelvet és népszelést Zemplén vármegyében terjesztő egyesület az évi első közgyűlése a vármegyeháza tanácskozási kistermében, *Andrássy Tivadár* gf. elnökle alatt f. hó 27-én, d. u. ment végbe. Az egyesületi tagok, fájdalom, csak igen gyér számban voltak jelen. Az alapszabályok 22. §-a által az érvényes határozat-hozatalhoz megkivántató 24 tag még is kiteltet. Jelenvoltak: *Molnár István* főispán, *Fejes István* és *Prámer Alajos* alelnökök; Továbbá *Bihary Emil* (N.-Polenáról), *Bydeskuthy Sándor*, *Degró Péter* (Sztropkóról), *Diószeghy János*, *Dokus Gyula*, *Dongó Gy. Géza*, *Felber Domonkos*, *Fodor Sándor*, *Gerecz Lajos* (Homonnáról), *Haraszthy Miklós*, *Kárpáthy Péter*, *Kecskés Antal*, *Kecskés Dezső*, *Kula István* (Udváról), *Lehoczky Endre*, (Szinnáról), *Margitai József*, *Nemes Lajos*, *Pereszalényi István* (Varanáról), *Perlsberg Ede*, *Spilenberg József*, *Viczmányi Ödön*, *Zalay István*, és *Zombory Gedő*. Elnök a közgyűlést meleg hangú üdvözléssel megnyitván a jkönyv hitelesítésére *Zalay István* és *Dongó Géza* egyesületi tagokat kérte föl. Ezután a választmányi gyűlések jkönyvei felolvasottaknak tekintetvén *Felber Domonkos* egyesületi titkár felolvasta az egyesület múlt évi tevékenységét hiven feltüntető elnöki jelentést, mely a nagy közönség tájékoztatásául a »Zemplén«-ben közzé tétetni rendeltetett. (Jövő számunk hozni fogja. Szerk.) A választmányának *Évva Kálmán* és *Füzy Kálmán* elhalalozásával megcsorbult száma *Payssoss János* és *Horváth Józseffel* kiegészítettvén — tárgyalattott az egyesület pénzerejének fokozására hivatott *perselyek* ügyében tett választmányi indítvány. *Bihary Emil* és *Zombory Gedő* lelkes felszólalásokban ajánlották a nagyon életre való indítványt elfogadásra. Az egyesületi perselyek elkészítésével s azoknak nyilvános helyeken leendő kiállításával a választmány megbízott. A szent céra szolgáló eme perselyek ügyének népszerűsítésére az egyházi fő- és világi hatóságok felkérétni határozattak. Még számos, az egyesület belételeire vonatkozó egyéb kérdések elintézése

után, (miknek felsorolásába térszuke miatt ez alkalommal nem bocsátkozhatunk) *Dokus Gyula* tette meg nagyszabású indítványát, mely a *Zemplén vármegye területén lévő idegen s legnagyobb részben szláv hangzású helységnevek megmagyarosítására* vonatkozott. A szóbeli megokolásnak főbb motívumai ezek voltak: Nemcsak történelmében, de földrajzában is él a nemzet. E principiumot tanúsítja a független, szabad és nagy nemzeteknek élőpéldája. Foglalkozni ez eszmével s annak életet adni és fenmaradást biztosítani: egyesületünknek programszerű kötelessége. Századunk uralkodó eszméje a nemzetiség eszméje. A kornak ez intő jelszavát megértette nemzetünk is. *Zólyom*, *Bereg*, *Pozsony* és *Sopron* vármegyék jó példával mentek elő az idegen hangzású községnevek megmagyarosításának hazafias dolgában. Ha már a »vezér vármegye« első nem lehetett ezen a téren, siessen csatlakozni az elsőkhöz... A nemes hévvel motivált indítvány közlekedéssel fogadtatott. A hazafias indítvány részleteinek tanulmányozása és konkrét javaslatlétel végett *Fejes István* elnökle alatt indítványozó és *Bihary Emil* tagtársak küldettek ki. Ezekután elnök a jelenvoltaknak megjelenésükért szives köszönetet mondva, kérte, hogy jövendőre is mennél számosabban látogassanak el a közgyűlésre, mert a gondolatok s hazafias törekvések csak úgy terjedhetnek s hódíthatnak mindig nagyobb körben. Egyéb iránt örömmel konstatalja, hogy az egyesület által már eddig is felmutatott eredmény az eszökökhöz mérten nagyon megnyugtató. Végül *Zombory Gedő* az elnököt, ki ősei hagyományához hiven a haza boldogításán oly önzetlen készséggel s kitartással munkálkodik, éltetvén: a közgyűlés zajos éljenzéssel berekesztetett s a jelen voltak emelkedett érzellemmel távoztak.

(Purim) Zsidó polgártársaink mult hó 26 és 27-én tartottak a purim-ünnepet. Esténkint a maskurásokat egész utcai karaván kísérte, melynek tarkabarkasága olyan vonzó képet nyújtott, hogy még a betegeket is kicsalta az utcaajtókba. Hol a beteg? Kérdi a lelkendezve érkező orvos, egy aggodó családnál. Mindjárt bejön s lefekszik kérem, csak kiment a maskurásokat nézni, volt a felelet. (Tény).

(Tisztul a város) Az ujhelyi j. főszoigabirája Ujhelyben a Fiazovics-féle kávéházban egy Steinger Miksa nevezetű, a fővárosban is hirhedt betörő tolvajt fogatott el a napokban s eltoloncoltatta illetőségi helyére Bodrog-Kereszturba,

(Eljegyzési hir.) *Kudász Endre* gálszécsi kir. jbirósági aljegyző eljegyezte *Sztankóczy Mariska* kisasszonyt Pelejtéről.

(Amerikai kivándorlók) Czeke, Velejte és M-Jesztrebről »jobb hazába« igyekvő utasokat tartóztatott le az ujhelyi vasuti állomásnál rendőségünk. Egy másik csapat sem volt sokkal szerencsésebb. Azt meg a fővárosi rendőség csipte galléron. E transzport között érkezett vissza a kolompos is *Pacsuta András* céki lakos személyében. *Pacsuta* most már harmad izben ábrándul ki az eldorádói álmodozásból

(B.-Zsadány község) szép virágzásban levő s államilag segített községi iskolájának iskolaszékét a következőleg alakította meg; tiszteletbeli elnök: *Lónyay Gábor*, elnök: *Mihályffy László* esperes, jegyző: *Kárpáthy Péter* tanító, gondnok: ifj. *Kecskeméti Károly*; rendes tagok a r. kath. hitközség részéről: *Rádi Ferenc*, *Tamás Imre*; a g. kath. hitközség részéről *Mitró György* lelkész, *Rohály András*, és *Révész Gábor*; a ref. hitközség részéről: *Kovács János* lelkész, *Karabélyos János*, és *Kecskeméti József*.

(A homonnai kereskedők) f. évi február hó 27-én a Várady-féle vendéglő nagytermében a homonnai izr. iskola szegénysorsu tanulói fölségítésére egy minden tekintetben sikerült táncstét rendeztek. E jótékonycélu vigalom sikere a rendezőségén kívül *Klein Arminnek* köszönhető, ki a siker biztosításáért semmi fáradságot nem kimélt. A szép számu közönség fesztelen jókedv mellett mulatott reggelig.

(Szomorú kilátások) Tokaj vidékéről értesítik lapunkat, hogy ottan az ideai tartós nagy hidegek jóformán semmivé tették a szőlő venyigéjét. A tavasi homlításra még csak gondolni sem mernek az ottani szőlőtulajdonosok. A kedvezőbb kilátásokra jogosító időjárás újra neki vadult s a hó alól felszabadult venyigéket a f. hó 1-ére és 2-ára viradó pogány hideg idő oltosó életerejétől is megfosztotta. Jégtörő Mátyás az idén, nekünk Tokaj-vidékieknek, ugyancsak cudarul befucscsolt.

r. i.

(Véres löszerszám) Egy, a nyiregyházi tömlöcből öt évi fogság után kiszabadult jó madár, *Bodnár János*, Kenyézlön beállított *Bodnár Mihály* nevezetű régi kenyeres pajtásához, hogy a viszontlátás öröme kirugjanak a hámból. Jó izu falatozás és beszélgetés közben emlékeztek régiokról, jobb időkről, emberekről. Szóbeszéd közben *Bodnár Mihály* nagy busán fölemlítette azt is, hogy az ő löszerszáma labat kapott. Se baj! vigasztalta társa majd ad a jó isten másat. Keressetek és találtok. Elindultak hát keresni löszerszámot, szebbet jobbat a réginél. Ugy éjféltájban meg is találtak, a mit kerestek: vadonat új löszerszámot egy távolabb eső tanyatulajdonos istállójában. Hanem

ember tervez — isten végez. A tulajdonos részét vette a jómadarak látogatásának, s mikor latta, hogy a szarka módjára szerzett idegen holmival elilani készülnek — rájuk duplázott. *Bodnár Mihály* halva rogyott össze, *Jánost* pedig az istállóban lefűlelte a tanyai cselédség s átadta a csendőrségnek.

(Beküldetett) A miskolci izr. betegsegélyző egy. mult hó 19-én, ünnepelte fennállásának 120 évi jubileumát, mely alkalommal istentisztelet tartott a megye és város notabilitásainak valamint a katolikus, református s luterános papság és küldöttségek részvtétele mellett. Este bankett volt, melynél többféle adakozás történt, nevezetesen *Hercs Zsigmond* miskolci gépgyáros, továbbá *Reschofszy I.* és az itteni *Groák* család egy-egy 1000 forintos alapítványt tettek le az egylet kórháza részére.

Irodalom.

Minék tartunk divatlapot? Hiszen a »Képes Családi Lapok« »Nő a házban« című mellékletén a divatlevelek és divatképek, a divat minden mozanatáról, minden ujjab tüneményéről hűségesen értesítenek, s azonkívül közleményei a magyar családok háztartásának, gazdaságának minden ágát szakszerűen tárgyalják.

A »Képes Családi Lapok« előfizetési ára egész évre 6 ft, félévre 3 ft, negyedévre 1 ft 50 kr. s a kiadóhivatal (Budapesten, nagy koronautca 20. szám) melyhez az előfizetések legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra barbinek ingyen és bérmentve szolgál mutatószámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg:

A 24-ik szám tartalma: A kérők. (Elbeszélés. Folyt.) *Prém Józseftől*. — Ha csöködött... (Költemény.) *Mirza Schaffitól*, ford. *Brankovics György*. — A meghülésről. *Dr. Tisch Mórtól*. — Az ideálisták. (Beszély. Folyt.) *Erzsikétől*. — A esernyő története. (br-gy-tól). — Le ne tőröljétek... (Költemény) *Kántor Imrétől*. — A kereső. (Életkép.) *H.-H.-tól*, ford. *Peterdi Sándor*. Mindenféle. — Képeinkhez. — Irodalom. — Színház. — Művészet. — Mulatságok. **Képeink:** A konyhában. — Jó reggelt. — Nyul és holló. **Melléklet:** »A nő a házban.« Divatképekkel. — »Hűségért hűséget.« Angolból fordította: *Kondor Lajos*. 1. 120-136.

Vas Gereben műveinek 35-40-ik füzetei *Méhner Vilmos* kiadásában már megjelent, melyekhez külön-külön igen díszes, dusan aranyozott angol vashon bekötési táblák barna és piros színben kaphatók. Egy egy táblának ára 45 kr.

A »Vasárnapi Ujság« február 19-iki száma a következő tartalommal jelent meg: *Gróf Csáky Albin*. A főrendiház új alelnöke. (Arcképpel). — Végső óhaj. (Költemény.) *Abrányi Emil-től*. — *Kraljevics Marko* és a szercecsen leány. (Költemény.) *Strausz Adof-tól*. — A világlátott fiu. Elbeszélés. *Jókai Mór-tól*. (Képpel). — A fehér asszony. — Hadjárati emlékek. — Bűvésze az iskolában. (Képpel). — A gyermek növése. — Egy sorsjegy. Regény. *Verne Gyulától*. (Képpel). — Egyveleg. — *Danielik János*. (Arcképpel). — Bál a királyi várpalotában. (Képpel). — Levél a trónörökös reggelijéről. — A királyi udvar Budapesten. — A trónörökös irodalmi lakomája. — Tudománykedvelő uralkodók magyar történelmünkben. — Erődítési sáncok készítése *Krakó* körül. (Képpel). — A honi múzsa szózata. (Költemény.) *Rákosi Jenő-től*. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálozások. — Sakkjáték. — Heti naptár.

A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre 2 frt, a »Politikai Ujdonságok«-kal együtt 3 frt. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz.) megrendelhető a »Képes néplap« legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 frt.

A »Leányvilág« 5. száma következő érdekes tartalommal jelent meg: A pusztá télen. (Képpel) *Ilonka*. Elbeszélés. *Amanda* vagy *Juci*. Vigjáték. Költemény. Földrajzi és történelmi képek hazánkból. *Tárca*. Kézimunka. Vegyesek. Rejtvények. Előfizetési ár: Egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr., negyedévre 1 ft 25 kr. Megrendelhető *Stampfel Károly* könyvkereskedésében *Pozsonyban*.

Egész selyem nyomott foulardot 1 frt 20 krtól

3 frt 90 krig méterjét öltözet- és darabonkint szétküldi a **Henneberg G. gyári raktára** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürich-ben**. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

A közönség köréből.

— Alak s tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános köszönet.

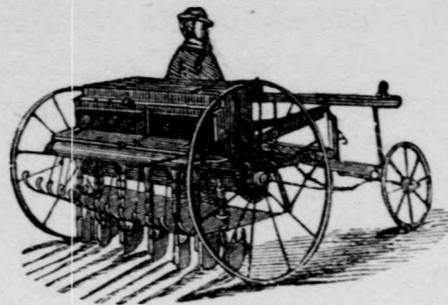
A f. évi február 27-én megtartott megyei bizottsági közgyűlés alkalmával betöltött homonnai főszoigabirói állásra pályázván, de bizonyos körülmények által oda lettem kényszerítve, hogy a jelöltségtől visszalépjek, nem mulaszthatom el,

FLEISCHER ÉS TÁRSA

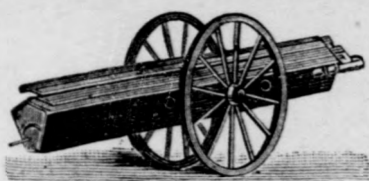
3-6

gépgyára és vasöntője **Kassán** eperjesi-ut 6-ik szám.

Ajánljuk a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett, könnyű sorvető és szórvavető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat** stb. továbbá **Baker- és magtár-rostákat**, mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletet birjuk, bizománya raktárt pedig**

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Szállitunk továbbá **saját gyártmányu s legjobb szerkezelű szeszgyár és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölköt, stb.**

Elhasznált gépek, különösen

GŐZMOZGONYOK és GŐZCSÉPLŐK

pontos **átgazítását és kijavítását** legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük

142/1888. sz.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat igazgatóságától.

Meghívó

az 1888-ik évi márczius hó 16-án, délután 2 órakor s esetleg folytatólag márczius 17-én, délelőtt 9¹/₂ órakor Tőke-Terebesen, a városházán tartandó

társulati rendkívüli közgyűlésre.

Főbb tárgyai:

1. Az 1.000.000 frtnyi végleges kölcsönre vonatkozó egyéni kivetéseknek helyben hagyása és ezen kölcsönre nézve az egyetemleges szavatosság elvállalása.
2. Az 1888-ik évi költségeloirányzat kiegészítése, illetőleg ezen költségvetés fedezetéhez szükséges 88.000 frtnak kivetés vagy kölcsön útján leendő beszerzése iránti intézkedés.
3. Az 1887-ik évi társulati számadások megvizsgálására kiküldött számvizsgáló-bizottság jelentésének tárgyalása.

T.-Terebes, 1888. évi február 26-án.

Elnöki megbízásból:

MALONYAY FERENCZ,
társulati igazgató.

JAKOBOVICS ARMIN

az első zemplénmegyei honi bútór-csarnok tulajdonosa

Sátoralja-Ujhelyt, főtér (Matyasovszky-féle ház)

ajánlja a magas uraságoknak és a n. é. közönségnek, akik bútort vásárolni szándékoznak és jutányos árak mellett lelkiismeretes kiszolgáltatásban akarnak részesülni, **5 teremben nagy-szerűen berendezett**

bútorgyári telepét

meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy minden versenyt fölülmúló olcsó árak mellett szilárd gyártmányt korszerű, izléses kivitelben csakis

Sátoralja-Ujhelyben, ilyenmü egyedül létező

BUTOR TERMEIMBEN

szerezhetik be. Elsőrendü szakiparosaim közreműködésével azon kellemeshelyzetben vagyok, hogy nálam mindennemü kitérő **asztalos-éskárpitos-bútorok**, valamint **fantasie- és dísz-bútor** s legegészségszerűen teljesen felszerelt **urasági szalon-, boudoir, ebédlő- és fogadótermek** részére a most divatozó fanemekben és a **legújabb alakban**; nemkülönben **szalonnakapuk** különféle szövetekkel, díszesen kárpitozva, meglepő választékban és oly különböző **jutányos árak** mellett készletben találhatók, hogy bevásárlását mindenki **igényeinek megfelelően** teljes megelégedésére a **legolcsóbb gyári árban** szerezheti be.

Továbbá ajánlom még dúsan felszerelt **tükör- és képraktáramat**, valamint minden nagyságu **ércszobrokat** (imitáció) és **ásványkoporsóimat**, melyek oly rendkívüli olcsók, hogy csak annyiba kerülnek, mint egy fakoporsó.

A n. é. közönség becses pártfogását és számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Jakovovics Armin.

FONTOS

az étvágytalanságnak, gyöngye emésztés, felbőffés, gyomor- és bélhurut, nehéz lélegzés, májba, aranyér és egyéb a gyomortól származó betegségekben **szervenődknek.**

Fáczyáni Ármin gyógyszerész (Budapest, X. kerület Kőbánya) által már másfél évtized óta készített **magyar édes mustárja.**

A fentebbi bajokban, bármily üdültek, a legrövidebb idő alatt **bámulatos eredményeket** hoz létre, mit bizonyít ama rendkívül sok számu hálaírat, melyekbe bárki beletekinthet. Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 30 kr. A csomagolási díj mérsékelt.

Kivonat egy hála levélből:

Tek ur! A f. hó 5-én küldött 2 üveg mustárja fogatékban van. Az első üveget sem fogyasztotta el a nőm, már is igen nagy javulás állott be. Most már egy gyenge hét óta majdnem egészen jól érzi magát. Köhögése ritkán jön elő, a köpés könnyen felszakad és már semmit se szenved. Kérek még 4 üveget stb.

Sik-Abony, (u. p. B.-Szerdahely), 1887. dec. 16.

Katis Antal,
földbirtokos.

3-3

1000-1200 métermázsza elsőrendü

széna

azonnal eladó. Hol? megmondja e lap kiadóhivatala.

3-6

2942/1887. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kir.-helmecki kir. járásbírószág 986/1887. számú végzése által Nicholson W. Fülep javára Kászténbaum Ármin és Kászténbaum Simonné ellen 500 frt tőke, ennek 1886. évi szeptember hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 76 frt 66 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 570 frtra becsült lovak, tehének, szekerek és tinókból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a kir.-helmecki kir. járásbírószági 2942. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Kir.-Helmecczen leendő eszközzésére 1888-ik évi márczius hó 12. napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság 2. ezen árverésen az 1881. LX. tv. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladati fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végreh. jkvből ki nem tűnik, el-sőbbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulirtot ki-küldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmecczen, 1888. évi február hó 29. napján.

Farkas Bertalan,
bir. kiküldött.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

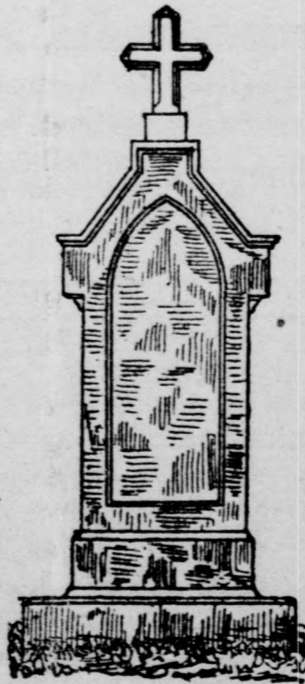
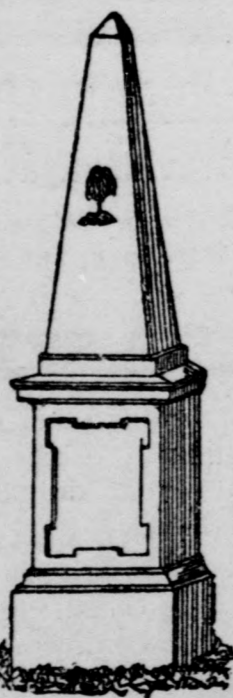
MINDEN IDŐBEN

nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,

VÖRÖS MÁRVÁNY

és homokkő sarkövet.

Tisztelettel

BURGER ADOLF
vállalkozó.

29-52

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik,

